

REGULAMENTUL (UE) NR. 233/2014 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**din 11 martie 2014****de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare în perioada 2014-2020**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 209 alineatul (1) și articolul 212 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽¹⁾,hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

(1) Prezentul regulament se încadrează în politica de cooperare pentru dezvoltare a Uniunii și constituie unul din instrumentele care susțin politicile externe ale Uniunii. Acesta înlocuiește Regulamentul (CE) nr. 1905/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care expiră la 31 decembrie 2013.

(2) Combaterea sărăciei rămâne obiectivul principal al politicii de dezvoltare a Uniunii, astfel cum este prevăzut la titlul V capitolul 1 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și la titlul III capitolul 1 din partea a cincea a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în acord cu Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (ODM) și cu alte angajamente și obiective de dezvoltare convenite la nivel internațional și aprobate de Uniune și de statele sale membre în cadrul Organizației Națiunilor Unite (ONU) și al altor foruri internaționale competente.

(3) Declarația comună a Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului, a Parlamentului European și a Comisiei privind politica de dezvoltare a Uniunii Europene: „Consensul european” ⁽⁴⁾ („Consensul european”), cu modificările convenite, asigură cadrul general al politicilor, orientările și punctul focal pentru ghidarea punerii în aplicare a prezentului regulament.

(4) În timp, asistența din partea Uniunii ar trebui să contribuie la reducerea dependenței de ajutor.

(5) Acțiunea Uniunii pe scena internațională se orientează după principiile care au inspirat crearea, dezvoltarea și extinderea sa și pe care intenționează să le promoveze în lumea întreagă și anume democrația, statul de drept, universalitatea, indivizibilitatea și drepturile omului și libertățile fundamentale, respectarea demnității umane, principiile egalității și solidarității, precum și respectarea principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite și a dreptului internațional. Uniunea urmărește să dezvolte și să consolideze angajamentul față de principiile menționate în țările, teritoriile și regiunile partenere, prin dialog și cooperare. În realizarea acestor principii, Uniunea își dovedește plus-valoarea ca actor în politicile de dezvoltare.

(6) În punerea în aplicare a prezentului regulament și în mod special pe parcursul procesului de programare, Uniunea ar trebui să acorde o atenție corespunzătoare priorităților, obiectivelor și reperelor în drepturile omului și democrație stabilite de Uniune pentru țările partenere, mai ales strategiilor sale de țară în domeniul drepturilor omului.

(7) Respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, promovarea statului de drept, a principiilor democratice, a transparenței, bunei guvernante, păcii și stabilității și a egalității de gen sunt esențiale pentru dezvoltarea țărilor partenere și aceste aspecte ar trebui integrate în politica de dezvoltare a Uniunii, în special în etapa de programare și în acordurile cu țările partenere.

(8) Eficacitatea ajutorului, o mai mare transparență, cooperare și complementaritate și o mai bună armonizare, alinierea cu țările partenere, precum și coordonarea procedurilor, atât între Uniune și statele membre, cât și în relațiile cu alți donatori și actori din domeniul dezvoltării, sunt esențiale pentru a asigura coerența și relevanța ajutorului, reducând în același timp costurile suportate de țările partenere. Prin politica sa de dezvoltare, Uniunea și-a asumat angajamentul de a pune în aplicare concluziile Declarației privind eficacitatea ajutorului adoptate de Forumul la nivel înalt privind eficacitatea ajutorului, organizat la Paris, la 2 martie 2005, ale Agendei pentru acțiune de la Accra adoptate la 4 septembrie 2008 și ale declarației ulterioare acestora, adoptată la Busan la 1 decembrie 2011. Aceste angajamente au condus la o serie de concluzii ale Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului,

⁽¹⁾ JO C 391, 18.12.2012, p. 110.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 11 decembrie 2013 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 11 martie 2014.

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 1905/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 de stabilire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare (JO L 378, 27.12.2006, p. 41).

⁽⁴⁾ JO C 46, 24.2.2006, p. 1.

- cum ar fi Codul de conduită al UE privind complementaritatea și diviziunea muncii în politica de dezvoltare, și Cadrul operațional privind eficacitatea ajutorului. Acțiunile și procedurile care vizează realizarea unei programări în comun ar trebui susținute.
- (9) Asistența Uniunii ar trebui să sprijine Strategia comună Africa-UE, adoptată la reuniunea la nivel înalt UE-Africa de la Lisabona din 8-9 decembrie 2007 cu modificările și completările sale ulterioare, pe baza viziunii, principiilor și obiectivelor împărtășite pe care se bazează Parteneriatul strategic Africa-UE.
- (10) Uniunea și statele membre ar trebui să îmbunătățească coerența, coordonarea și complementaritatea politicilor lor de cooperare pentru dezvoltare, răspunzând în special priorităților țărilor și regiunilor partenere la nivel național și regional. Pentru a asigura că politica de cooperare pentru dezvoltare a Uniunii și politicile statelor membre se completează și se susțin reciproc, precum și pentru a asigura o furnizare a ajutorului eficientă în privința costurilor, evitând totodată suprapunerile și lacunele, este atât urgent, cât și adecvat să se prevadă proceduri de programare în comun care ar trebui puse în aplicare ori de câte ori este posibil și prezintă relevanță.
- (11) Politica Uniunii și acțiunea internațională în domeniul cooperării pentru dezvoltare sunt ghidate de ODM, cum ar fi eradicarea sărăciei extreme și a foametei, inclusiv orice modificare ulterioară a acestora, precum și de obiectivele, principiile și angajamentele de dezvoltare aprobate de Uniune și de statele membre, inclusiv în contextul cooperării acestora în cadrul ONU și al altor foruri internaționale competente în domeniul cooperării pentru dezvoltare. Politica Uniunii și acțiunea internațională sunt orientate, de asemenea, de angajamentele și obligațiile sale în materie de drepturile omului și de dezvoltare, inclusiv, printre altele, Declarația universală a drepturilor omului, Pactul internațional privind drepturile civile și politice, Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale, Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, Convenția ONU privind drepturile copilului și Declarația ONU privind dreptul la dezvoltare.
- (12) Uniunea și-a asumat un angajament puternic față de egalitatea de gen ca și componentă a drepturilor omului, chestiune de justiție socială și valoare fundamentală a politicii de dezvoltare a Uniunii, egalitatea de gen fiind fundamentală pentru atingerea tuturor ODM. La 14 iunie 2010, Consiliul a adoptat Planul de acțiune al UE în perioada 2010-2015 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați și emanciparea femeilor în contextul dezvoltării.
- (13) Uniunea ar trebui, ca prioritate de prim ordin, să promoveze o abordare cuprinzătoare drept răspuns la crize și dezastre și la situațiile afectate de conflicte și de fragilitate, inclusiv la cele de tranziție și post-criză. Acest lucru ar trebui să se bazeze în special pe concluziile Consiliului din 19 noiembrie 2007 privind un răspuns al UE la situațiile de fragilitate și Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului la 19 noiembrie 2007 privind securitatea și dezvoltarea, pe Concluziile Consiliului din 20 iunie 2011 privind prevenirea conflictelor, precum și orice concluzii ulterioare relevante.
- (14) În mod special în situațiile în care nevoile sunt stringente și sărăcia este atât cea mai răspândită, cât și cea mai profundă, sprijinul Uniunii ar trebui să fie calibrat către creșterea rezilienței țărilor și populațiilor acestora în cazul unor evenimente defavorabile. Aceasta ar trebui să se realizeze printr-o configurație adecvată de moduri de abordare, reacții și instrumente, și în special prin asigurarea echilibrului, coerenței și coordonării efective între demersurile orientate spre securitate, cele umanitare și cele legate de dezvoltare, creând astfel o legătură între ajutorul de urgență, reabilitare și dezvoltare.
- (15) Asistența Uniunii ar trebui să se orienteze spre zonele în care are un impact mai mare, având în vedere capacitatea sa de a acționa la scară globală și de a răspunde provocărilor globale, precum eradicarea sărăciei, dezvoltarea durabilă și favorabilă incluziunii și promovarea la nivel mondial a democrației, bunei guvernante, drepturilor omului și statului de drept, angajamentul său predictibil pe termen lung față de asistența pentru dezvoltare și rolul său în coordonarea cu statele sale membre. În vederea asigurării unui astfel de impact, ar trebui să se aplice principiul diferențierii nu doar la nivelul alocării fondurilor, ci și la nivelul programării, pentru a garanta că procesul de cooperare bilaterală pentru dezvoltare vizează țările partenere care au cea mai mare nevoie, inclusiv statele fragile și statele cu grad ridicat de vulnerabilitate și cu capacitate limitată de acces la alte surse de finanțare pentru sprijinirea propriei dezvoltări. Uniunea ar trebui să se angajeze în noi parteneriate cu țări care ies din programele de ajutor bilaterale, în special pe baza programelor regionale și tematice din cadrul acestor instrumente și al altor instrumente tematice ale Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe, mai ales Instrumentul de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe instituit prin Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ („instrumentul de parteneriat”).

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe (A se vedea pagina 77 din prezentul Jurnal Oficial).

- (16) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optima impactul acțiunii sale externe. Acest aspect ar trebui să fie realizat prin intermediul unei abordări cuprinzătoare pentru fiecare țară, care să se bazeze pe coerența și complementaritatea instrumentelor Uniunii pentru acțiune externă, precum și prin crearea unor sinergii între prezentul instrument, alte instrumente ale Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe și alte politici ale Uniunii. Aceasta ar trebui să conducă la consolidarea reciprocă a programelor concepute în temeiul instrumentelor pentru finanțarea acțiunii externe. Străduindu-se să asigure coerența generală a acțiunii externe a Uniunii în conformitate cu articolul 21 din TUE, Uniunea trebuie să asigure coerența politicii sale pentru dezvoltare în conformitate cu articolul 208 din TFUE.
- (17) Prezentul regulament ar trebui să facă posibilă o coordonare sporită între politicile Uniunii, respectând totodată principiul coerenței politicilor de dezvoltare. Acesta ar trebui să permită și alinierea deplină cu țările și regiunile partenere, utilizând ca bază de programare a acțiunii Uniunii, dacă este posibil, planuri naționale de dezvoltare sau documente de dezvoltare cuprinzătoare similare adoptate prin implicarea organismelor naționale și regionale vizate. De asemenea, prezentul regulament ar trebui să urmărească o mai bună coordonare între donatori, în special între Uniune și statele sale membre, prin programare în comun.
- (18) Într-o lume globalizată, diferite politici interne ale Uniunii, precum cele privind mediul, schimbările climatice, promovarea surselor regenerabile de energie, ocuparea forței de muncă (inclusiv munca decentă pentru toți), egalitatea de gen, energia, apa, transporturile, sănătatea, educația, justiția și securitatea, cultura, cercetarea și inovația, societatea informațională, migrația, agricultura și pescuitul, devin tot mai mult o parte a acțiunii externe a Uniunii.
- (19) O strategie pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, respectiv modele de creștere care îmbunătățesc coeziunea socială, economică și teritorială și permit persoanelor sărace atât să își sporească contribuția la bunăstarea națională, cât și să beneficieze de aceasta, subliniază angajamentul Uniunii de a promova în cadrul politicilor sale interne și externe o creștere inteligentă, favorabilă incluziunii și durabilă reunind trei piloni: economic, social și de mediu.
- (20) Combaterea schimbărilor climatice și protejarea mediului se numără printre marile provocări cu care se confruntă Uniunea și țările în curs de dezvoltare și în care este urgentă necesitatea unei acțiuni naționale și internaționale. Prezentul regulament ar trebui, prin urmare, să contribuie la obiectivul direcționării a cel puțin 20 % din bugetul Uniunii către o societate cu emisii reduse de dioxid de carbon și rezistentă la schimbările climatice, iar programul privind bunurile publice globale și provocările globale prevăzut de prezentul regulament ar trebui să utilizeze cel puțin 25 % din fondurile sale pentru a acoperi aspecte legate de mediu și schimbări climatice. Acțiunile din aceste domenii ar trebui, acolo unde este posibil, să se susțină reciproc, pentru a își consolida impactul.
- (21) Prezentul regulament ar trebui să permită Uniunii să avanseze în direcția îndeplinirii angajamentului său comun de a oferi un sprijin continuu pentru dezvoltarea umană, în vederea îmbunătățirii vieții oamenilor. În acest scop, cel puțin 25 % din programul privind bunurile publice globale și provocările globale ar trebui să susțină acest domeniu al dezvoltării.
- (22) Cel puțin 20 % din asistența prevăzută de prezentul regulament ar trebui să fie repartizată serviciilor sociale de bază, cu accent pe sănătate și educație, precum și învățământului secundar, recunoscând că trebuie să existe un anumit grad de flexibilitate, de exemplu în cazurile în care este vorba despre asistență excepțională. Informațiile referitoare la respectarea cerinței menționate ar trebui să fie cuprinse în raportul anual menționat în Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.
- (23) În Programul de acțiune pentru țările cel mai puțin dezvoltate în deceniul 2011-2020 de la Istanbul al ONU, țările cel mai puțin dezvoltate s-au angajat să integreze politicile comerciale și de dezvoltare a capacității comerciale în strategiile naționale de dezvoltare. În plus, în cadrul celei de a 8-a conferințe ministeriale a Organizației Mondiale a Comerțului reunite la Geneva la 15-17 decembrie 2011, miniștrii au convenit să mențină ulterior anului 2011 nivelurile de ajutor pentru comerț care reflectă cel puțin media perioadei 2006-2008. Aceste eforturi trebuie să fie însoțite de o acțiune „Ajutor pentru comerț” și de facilitări ale comerțului mai bune și mai bine orientate.
- (24) Deși programele tematice ar trebui să sprijine în primul rând țările în curs de dezvoltare, ar trebui să aibă acces la aceste programe, în condițiile stabilite prin prezentul regulament, și unele țări beneficiare, precum și țările și teritoriile de peste mări, ale căror caracteristici nu îndeplinesc criteriile pentru a putea fi definite ca beneficiare ale asistenței oficiale pentru dezvoltare (AOD) prevăzute de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE/CAD), dar care intră sub incidența articolului 1 alineatul (1) litera (b).
- ⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe (A se vedea pagina 95 din prezentul Jurnal Oficial).

- (25) Detaliile privind domeniile de cooperare și ajustările alocațiilor financiare pe zone geografice și domenii de cooperare constituie elemente neesențiale ale prezentului regulament. În consecință, ar trebui să se delege Comisiei competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE pentru actualizarea acelor elemente din anexele la prezentul regulament care stabilesc detaliile domeniilor de cooperare în cadrul programelor geografice și tematice și alocările financiare orientative pe zone geografice și domenii de cooperare. Este deosebit de important ca, în timpul activităților pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure, de asemenea, transmiterea simultană, la timp și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.
- (26) Pentru a asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să se confere Comisiei competențe de executare în ceea ce privește documentele de strategie și programele orientative multianuale menționate în prezentul regulament. Respectivul competențe de executare ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.
- (27) Luând în considerare natura respectivelor acte de punere în aplicare, în special caracterul de orientare spre politică și implicațiile lor bugetare, ar trebui să se utilizeze, în principiu, procedura de examinare pentru adoptarea acestora, exceptând măsurile la scară financiară redusă.
- (28) Comisia ar trebui să adopte acte de punere în aplicare imediat aplicabile, în cazurile justificate legate de necesitatea unui răspuns rapid din partea Uniunii, în care motive imperative impun acest lucru de urgență.
- (29) Normele și procedurile comune de punere în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe sunt stabilite în Regulamentul (UE) nr. 236/2014.
- (30) Organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă sunt stabilite prin Decizia 2010/427/UE a Consiliului ⁽²⁾.
- (31) Deoarece obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre dar, având în vedere amploarea acțiunii, pot fi realizate mai

bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității astfel cum este definit la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor menționate.

- (32) Prezentul regulament stabilește un pachet financiar aferent întregii durate de aplicare, acesta urmând să constituie suma de referință primară pentru Parlamentul European și Consiliu în cadrul procedurii bugetare anuale, în sensul punctului 17 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 între Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară ⁽³⁾.
- (33) Se impune alinierea duratei de aplicare a prezentului regulament la durata de aplicare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului ⁽⁴⁾. În consecință, prezentul regulament ar trebui să se aplice de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

(1) Prezentul regulament instituie un instrument (instrumentul de cooperare pentru dezvoltare sau IDC), în cadrul căruia Uniunea poate finanța:

- (a) programe geografice destinate sprijinirii cooperării pentru dezvoltare cu țările în curs de dezvoltare incluse pe lista beneficiarilor asistenței oficiale pentru dezvoltare (AOD) a CAD al OCDE, cu excepția:
- (i) țărilor semnatare ale Acordului de parteneriat între membrii grupului statelor din Africa, zona Caraibilor și Pacific, pe de o parte, și Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de altă parte, semnat la Cotonou la 23 iunie 2000 ⁽⁵⁾, cu excepția Africii de Sud;
- (ii) țărilor eligibile pentru Fondul european de dezvoltare;

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

⁽²⁾ Decizia 2010/427/UE a Consiliului din 26 iulie 2010 privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (JO L 201, 3.8.2010, p. 30).

⁽³⁾ JO C 373, 20.12.2013, p. 1.

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 — 2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 884).

⁽⁵⁾ JO L 317, 15.12.2000, p. 3.

- (iii) țărilor eligibile pentru finanțare din partea Uniunii în cadrul instrumentului instituit prin Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ („instrumentul european de vecinătate”);
 - (iv) beneficiarilor eligibili pentru finanțare din partea Uniunii în cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare instituit prin Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾ („instrumentul de asistență pentru preaderare”);
 - (b) programe tematice care abordează bunurile publice globale și provocările globale legate de dezvoltare și susțin organizațiile societății civile și autoritățile locale din țările partenere în temeiul literei (a) din prezentul alineat și din țările eligibile pentru finanțare din partea Uniunii în temeiul instrumentelor menționate la litera (a) punctele (i)-(iii) din prezentul alineat, precum și din țările și teritoriile care intră sub incidența Deciziei 2013/755/UE a Consiliului ⁽³⁾;
 - (c) un program pan-african de sprijinire a parteneriatului strategic dintre Africa și Uniune și a modificărilor și adăugirilor ulterioare la acesta pentru a include activitățile cu caracter transregional, continental sau global din și în colaborare cu Africa.
- (2) În temeiul prezentului regulament, regiune înseamnă o entitate geografică ce cuprinde mai mult de o țară în curs de dezvoltare.
- (3) Țările și teritoriile menționate la alineatul (1) sunt menționate în prezentul regulament ca „țări partenere” sau „regiuni partenere”, după caz, în cadrul programului lor geografic, tematic sau pan-african relevant.

Articolul 2

Obiective și criterii de eligibilitate

- (1) În cadrul principiilor și obiectivelor acțiunii externe a Uniunii și al Consensului european privind dezvoltarea, precum și a modificărilor convenite cu privire la acestea:
- (a) obiectivul principal al cooperării în temeiul prezentului regulament îl constituie reducerea și, pe termen lung, eradicarea sărăciei;
 - (b) în coerență cu acest obiectiv principal menționat la litera (a), cooperarea în temeiul prezentului regulament contribuie, de asemenea, la:
 - (i) încurajarea unei dezvoltări economice, sociale și de mediu durabile și

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate (A se vedea pagina 27 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (A se vedea pagina 11 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽³⁾ Decizia 2013/755/UE a Consiliului din 25 noiembrie 2013 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană („Decizia de asociere peste mări”) (JO L 344, 19.12.2013, p. 1).

- (ii) consolidarea și sprijinirea democrației, a statului de drept, a bunei guvernante, a drepturilor omului și a principiilor relevante din dreptul internațional.

Realizarea obiectivelor menționate la primul paragraf se măsoară pe baza indicatorilor relevanți, printre care indicatori de dezvoltare umană, în special ODM 1 în ceea ce privește litera (a) și ODM 1-8 în ceea ce privește litera (b), iar ulterior anului 2015, pe baza altor indicatori stabiliți de comun acord la nivel internațional de Uniune și statele membre.

- (2) Cooperarea în temeiul prezentului regulament contribuie la îndeplinirea angajamentelor și obiectivelor internaționale în domeniul dezvoltării la care a aderat Uniunea, în mod special a ODM și a noilor ținte post-2015.

- (3) Acțiunile din cadrul programelor geografice sunt concepute astfel încât să îndeplinească criteriile aplicabile AOD, definite de CAD al OCDE.

Acțiunile din cadrul programelor tematice și al programului pan-african sunt concepute astfel încât să îndeplinească criteriile aplicabile AOD, definite de CAD al OCDE, cu următoarele excepții:

- (a) acțiunea se aplică țărilor sau teritoriilor beneficiare care nu se încadrează în categoria țărilor sau teritoriilor beneficiare ale AOD în conformitate cu CAD al OCDE; sau
- (b) atunci când acțiunea pune în aplicare o inițiativă globală, o prioritate a politicii Uniunii sau o obligație sau un angajament internațional al Uniunii, astfel cum sunt definite la articolul 6 alineatul (2) literele (b) și (e), iar acțiunea nu este de natură să îndeplinească criteriile aplicabile AOD.

- (4) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la alineatul (3) litera (a), cel puțin 95 % din cheltuielile preconizate în cadrul programelor tematice și cel puțin 90 % din cheltuielile prevăzute în cadrul programului pan-african îndeplinesc criteriile aplicabile AOD, definite de CAD al OCDE.

- (5) Acțiunile care intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 1257/96 al Consiliului ⁽⁴⁾ și care sunt eligibile pentru finanțare în temeiul regulamentului respectiv nu beneficiază, în principiu, de finanțare în temeiul prezentului regulament, decât dacă este necesar să se asigure continuitatea cooperării între o situație de criză și restabilirea condițiilor de dezvoltare. În astfel de cazuri, se acordă o atenție specială asigurării unei legături efective între ajutorul umanitar, reabilitare și asistența pentru dezvoltare.

⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1257/96 al Consiliului din 20 iunie 1996 privind ajutorul umanitar (JO L 163, 2.7.1996, p. 1).

Articolul 3

Principii generale

(1) Uniunea urmărește să promoveze, să dezvolte și să consolideze principiile democrației, statului de drept și respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale pe care este fondată, prin dialog și cooperare cu țările și regiunile partenere.

(2) În punerea în aplicare a prezentului regulament, se adoptă o abordare diferențiată între țările partenere, pentru a garanta că acestea beneficiază de cooperare specifică și adaptată în funcție de:

- (a) necesitățile acestora, pe baza unor criterii precum populația, venitul pe cap de locuitor, amploarea sărăciei, distribuția veniturilor și nivelul de dezvoltare umană;
- (b) capacitățile acestora de a genera și accesa resurse financiare și de capacitățile de absorbție;
- (c) angajamentele și performanțele acestora, pe baza unor criterii și indicatori precum progresele politice, economice și sociale, egalitatea de gen, progresul în materie de bună guvernare și drepturile omului și utilizarea eficientă a ajutorului și, în special, modul în care o țară utilizează resursele limitate pentru dezvoltare, începând cu propriile resurse; și
- (d) impactul potențial al asistenței din partea Uniunii pentru țările partenere.

Țările cu cea mai mare nevoie de asistență, în special țările cel mai puțin dezvoltate, țările cu venituri mici și țările aflate în situații de criză, post-criză, de fragilitate și de vulnerabilitate, au prioritate în procesul de alocare a resurselor.

Se ține cont de criterii precum indicele dezvoltării umane, indicele vulnerabilității economice și alți indici relevanți, inclusiv pentru măsurarea sărăciei și inegalității la nivel național, pentru a se fundamenta analiza și identificarea țărilor cu cele mai mari necesități.

(3) Aspectele transversale, astfel cum sunt definite în Consensul european, se integrează în toate programele. În plus, se integrează, după caz, prevenirea conflictelor, munca decentă și schimbările climatice.

Aspectele transversale menționate la primul paragraf se înțeleg ca incluzând următoarele dimensiuni cărora li se acordă o atenție specială atunci când circumstanțele o cer: nediscriminarea, drepturile persoanelor aparținând unor minorități, drepturile persoanelor cu handicap, drepturile persoanelor cu boli

potențial mortale și ale altor grupuri vulnerabile, drepturile de bază ale muncii și incluziunea socială, emanciparea femeilor, statul de drept, consolidarea capacităților pentru parlamente și societatea civilă și promovarea dialogului, a participării și a reconcilierii, precum și consolidarea instituțională, inclusiv la nivel local și regional.

(4) În procesul de punere în aplicare a prezentului regulament se asigură coerența politicilor de dezvoltare și consecvența cu alte domenii ale acțiunii externe a Uniunii și cu alte politici relevante ale Uniunii, în conformitate cu articolul 208 din TFUE.

În această privință, măsurile finanțate în temeiul prezentului regulament, inclusiv cele gestionate de Banca Europeană de Investiții (BEI), se bazează pe politicile de cooperare pentru dezvoltare prevăzute în instrumente precum acorduri, declarații și planuri de acțiune încheiate între Uniune și țările și regiunile partenere în cauză, precum și pe deciziile, interesele specifice, prioritățile de politică și strategiile relevante ale Uniunii.

(5) Uniunea și statele membre urmăresc să efectueze schimburi periodice și frecvente de informații, inclusiv cu alți donatori, și să promoveze o mai bună coordonare și complementaritate între donatori prin eforturile depuse în direcția programării multianuale comune pe baza reducerii sărăciei din țările partenere sau a unor strategii de dezvoltare echivalente. Acestea pot întreprinde acțiuni comune, care să cuprindă analizarea în comun și reacția la aceste strategii, identificând sectoare prioritare de intervenție și diviziunea internă a muncii prin intermediul unor misiuni comune deschise tuturor donatorilor și prin cofinanțare și acorduri de cooperare delegată.

(6) Uniunea promovează o abordare multilaterală a provocărilor globale și cooperează în acest sens cu statele membre. Aceasta stimulează, atunci când este cazul, cooperarea cu organizațiile și organisme internaționale și cu alți donatori bilaterali.

(7) Relațiile dintre Uniune și statele membre, pe de o parte, și țările partenere, pe de altă parte, promovează și se bazează pe valorile comune ale drepturilor omului, democrației și statului de drept, precum și pe principiile asumării responsabilității și răspunderii reciproce.

Mai mult, relațiile cu țările partenere țin seama de angajamentul și de experiența acestora în privința punerii în aplicare a acordurilor internaționale și a relațiilor contractuale cu Uniunea.

(8) Uniunea promovează cooperarea efectivă cu țările și regiunile partenere, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale. Aceasta își aliniază sprijinul la strategiile de dezvoltare naționale sau regionale respective, la politicile și procedurile de reformă ale partenerilor atunci când acest lucru este posibil și sprijină răspunderea democratică, precum și responsabilitatea internă și reciprocă. În acest scop, Uniunea promovează:

(a) un proces de dezvoltare transparent și care este condus și asumat de țara sau regiunea parteneră, inclusiv promovarea expertizei locale;

(b) o abordare bazată pe drepturi, incluzând toate drepturile omului, fie ele civile sau politice sau economice, sociale și culturale, pentru a integra principiile drepturilor omului în punerea în aplicare a prezentului regulament, pentru a sprijini țările partenere în punerea în aplicare a obligațiilor lor internaționale privind drepturile omului și pentru a-i sprijini pe deținătorii de drepturi, cu accent pe persoanele sărace și pe grupurile vulnerabile, să își revendice drepturile;

(c) emanciparea populației din țările partenere, abordări în materie de dezvoltare deschise tuturor actorilor și participative și o implicare largă a tuturor segmentelor societății în procesul de dezvoltare și în dialogul la nivel național și regional, inclusiv în dialogul politic. Se acordă o atenție deosebită rolurilor care revin parlamentelor, autorităților locale și, respectiv, societății civile, între altele în ceea ce privește participarea, supravegherea și răspunderea;

(d) modalitățile și instrumentele de cooperare efective prevăzute la articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 și în conformitate cu bunele practici ale CAD al OCDE, inclusiv utilizarea unor instrumente inovatoare cum ar fi combinarea granturilor și împrumuturilor și alte mecanisme de repartizare a riscurilor în sectoarele și țările selectate, precum și implicarea sectorului privat, luându-se în considerare în mod corespunzător aspectele privind sustenabilitatea datoriei, numărul acestor mecanisme și cerința unei evaluări sistematice a impactului în conformitate cu obiectivele prezentului regulament, în special reducerea sărăciei.

Toate programele, intervențiile și respectiv modalitățile și instrumentele de cooperare se adaptează la situația specifică a fiecărei țări sau regiuni partenere, cu accent pe abordările care au la bază programe, pe furnizarea unei finanțări previzibile a ajutorului, pe mobilizarea resurselor private, inclusiv din sectorul privat local, pe accesul universal și nediscriminatoriu la serviciile de bază și pe dezvoltarea și utilizarea sistemelor naționale;

(e) mobilizarea venitului intern prin consolidarea politicii fiscale a țărilor partenere, cu scopul reducerii sărăciei și a dependenței de ajutor;

(f) un impact îmbunătățit al politicilor și programării prin coordonare, coerență și armonizare între donatori în scopul creării de sinergie, al evitării suprapunerilor și duplicărilor, al îmbunătățirii complementarității și al susținerii inițiativelor la nivelul tuturor donatorilor;

(g) coordonarea în țările și în regiunile partenere în baza orientărilor și principiilor celor mai bune practici convenite în domeniul coordonării și al eficacității ajutorului;

(h) abordările bazate pe rezultate în materie de dezvoltare, inclusiv prin intermediul unor cadre de rezultate transparente la nivel de țară, bazate, după caz, pe obiective și indicatori stabiliți la nivel internațional, cum ar fi cei ai ODM, pentru a evalua și a comunica rezultatele, inclusiv realizările, consecințele și impactul ajutorului pentru dezvoltare.

(9) Uniunea sprijină, după caz, punerea în aplicare a cooperării și dialogului la nivel bilateral, regional și multilateral, dimensiunea de dezvoltare a acordurilor de parteneriat și cooperarea tripartită. De asemenea, Uniunea promovează cooperarea între țări și regiuni sudice.

(10) Comisia informează Parlamentul European și realizează schimburi periodice de opinii cu acesta.

(11) Comisia realizează schimburi periodice de informații cu societatea civilă și cu autoritățile locale.

(12) În activitățile sale de cooperare în vederea dezvoltării, Uniunea valorifică și împărtășește, după caz, experiențele și învățămintele statelor membre în privința reformei și a tranziției.

(13) Asistența Uniunii acordată în temeiul prezentului regulament nu se utilizează pentru finanțarea achiziționării de arme sau muniții sau a operațiunilor cu scop militar sau de apărare.

TITLUL II

PROGRAME

Articolul 4

Punerea în aplicare a asistenței din partea Uniunii

Asistența Uniunii este pusă în aplicare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 236/2014 prin intermediul:

- (a) programelor geografice;
- (b) programelor tematice constând în:
 - (i) programul „Bunuri publice globale și provocări globale” și
 - (ii) programul „Organizații ale societății civile și autoritățile locale”; și
- (c) programului pan-african.

Articolul 5

Programe geografice

(1) Activitățile de cooperare ale Uniunii desfășurate în temeiul prezentului articol sunt puse în aplicare pentru activități cu caracter național, regional, transregional și continental.

(2) Un program geografic cuprinde cooperarea în domenii adecvate de activitate:

(a) la scară regională cu țările partenere menționate la articolul 1 alineatul (1) litera (a), mai ales pentru reducerea impactului trecerii de la o categorie la alta în țările partenere care prezintă inegalități mari și în creștere; sau

(b) în regim bilateral:

(i) cu țările partenere care nu sunt țări cu venituri medii din tranșa superioară pe lista CAD al OCDE cu țări în curs de dezvoltare sau au un produs intern brut de maximum un procent din produsul intern brut global; și

(ii) în cazuri excepționale, inclusiv în vederea eliminării treptate a ajutorului pentru dezvoltare, cooperarea bilaterală poate fi întreprinsă și cu un număr limitat de țări partenere atunci când se justifică în mod corespunzător în conformitate cu articolul 3 alineatul (2). Eliminarea treptată se desfășoară în strânsă coordonare cu alți donatori. Încheierea acestui tip de cooperare este însoțită, ori de câte ori este necesar, de un dialog politic cu țările respective cu privire la nevoile grupurilor celor mai sărace și mai vulnerabile.

(3) În vederea realizării obiectivelor prevăzute la articolul 2, programele geografice se preiau din domeniile de cooperare prevăzute în Consensul european cu modificările ulterioare convenite dar și din următoarele domenii de cooperare:

(a) drepturile omului, democrația și buna guvernare:

(i) drepturile omului, democrația și statul de drept;

(ii) egalitatea de gen, emanciparea și șanse egale pentru femei;

(iii) gestionarea sectorului public la nivel central și local;

(iv) politica și administrarea fiscală;

(v) combaterea corupției;

(vi) societatea civilă și autoritățile locale;

(vii) promovarea și protejarea drepturilor copiilor;

(b) creșterea durabilă și favorabilă incluziunii pentru dezvoltare umană:

(i) sănătate, educație, protecție socială, ocuparea forței de muncă și cultură;

(ii) mediul de afaceri, integrarea regională și piețele mondiale;

(iii) agricultura durabilă și securitatea alimentară și nutrițională;

(iv) energia durabilă;

(v) gestionarea resurselor naturale, inclusiv a terenurilor, pădurilor și apelor;

(vi) schimbările climatice și mediul;

(c) Alte domenii de importanță pentru dezvoltare:

(i) migrația și azilul;

(ii) crearea legăturii dintre ajutorul umanitar și cooperarea pentru dezvoltare;

(iii) rezistența și reducerea riscurilor de dezastre;

(iv) dezvoltarea și securitatea, inclusiv prevenirea conflictelor.

(4) Mai multe detalii cu privire la domeniile de cooperare menționate la alineatul (3) sunt prezentate în anexa I.

(5) În cadrul fiecărui program bilateral, Uniunea își concentrează, în principiu, asistența asupra a maximum trei sectoare, care urmează să fie stabilite de comun acord cu țara parteneră interesată, acolo unde este posibil.

Articolul 6

Programe tematice

(1) Acțiunile întreprinse prin intermediul programelor tematice adaugă valoare acțiunilor finanțate în cadrul programelor geografice, și sunt complementare și în concordanță cu aceste acțiuni.

(2) Pentru programarea acțiunilor tematice se aplică cel puțin una dintre următoarele condiții:

(a) obiectivele de politică ale Uniunii urmărite de prezentul regulament nu pot fi îndeplinite în mod corespunzător sau eficace prin intermediul programelor geografice și nici, după caz, prin intermediul unor acțiuni întreprinse în lipsa unui program geografic sau în cazul suspendării unui astfel de program sau în cazul în care nu există un acord privind aceste acțiuni cu țara parteneră respectivă;

(b) acțiunile vizează inițiative globale de sprijinire a obiectivelor de dezvoltare stabilite la nivel internațional sau bunuri publice globale și provocări globale;

- (c) acțiunile au un caracter multiregional, multistatal și/sau transversal;
- (d) acțiunile pun în aplicare politici sau inițiative inovatoare cu obiectivul de a ghida viitoarele acțiuni;
- (e) acțiunile reflectă o prioritate de politică a Uniunii, o obligație internațională sau un angajament internațional al Uniunii, relevante în domeniul cooperării pentru dezvoltare.

(3) În absența unei dispoziții contrare în prezentul regulament, acțiunile tematice au drept beneficiari direcți țările sau teritoriile menționate la articolul 1 alineatul (1) litera (b) și se desfășoară în aceste țări sau teritorii. Acțiunile respective se pot desfășura în afara țărilor sau teritoriilor respective în cazul în care aceasta este cea mai eficientă modalitate de realizare a obiectivelor programului în cauză.

Articolul 7

Bunuri publice globale și provocări globale

(1) Obiectivul asistenței Uniunii în temeiul programului „Bunuri publice globale și provocări globale” este acela de a sprijini acțiuni în următoarele domenii:

- (a) mediul și schimbările climatice;
- (b) energia durabilă;
- (c) dezvoltarea umană, inclusiv munca decentă, justiția socială și cultura;
- (d) securitatea alimentară și nutrițională și agricultura durabilă; precum și
- (e) migrația și azilul.

(2) Mai multe detalii cu privire la domeniile de cooperare menționate la alineatul (1) sunt prezentate în anexa II partea A.

Articolul 8

Organizații ale societății civile și autorități locale

(1) Obiectivul asistenței din partea Uniunii în temeiul programului „Organizații ale societății civile și autorități locale” este de a consolida organizațiile societății civile și autoritățile locale din țările partenere și, în cazurile prevăzute în prezentul regulament, cele din Uniune și din beneficiarii eligibili în temeiul Regulamentului (UE) nr. 231/2014.

Acțiunile care primesc finanțare sunt realizate în principal de organizațiile societății civile și de autoritățile locale. Acolo unde este cazul, pentru a asigura eficacitatea acestora, acțiunile pot fi realizate de alți actori în beneficiul organizațiilor societății civile și al autorităților locale respective.

(2) Mai multe detalii cu privire la domeniile de cooperare menționate în prezentul articol sunt prezentate în anexa II partea B.

Articolul 9

Programul pan-african

(1) Obiectivul asistenței din partea Uniunii în temeiul programului pan-african este să sprijine parteneriatul strategic între Africa și Uniune, cu modificările și completările ulterioare, pentru a include activitățile cu caracter transregional, continental sau global de pe teritoriul Africii și în colaborare cu Africa.

(2) Programul pan-african asigură complementaritatea și coerența cu alte programe din cadrul prezentului regulament și cu alte instrumente ale Uniunii de finanțare a acțiunii externe a Uniunii, în special Fondul european de dezvoltare și Instrumentul european de vecinătate.

(3) Mai multe detalii cu privire la domeniile de cooperare menționate în prezentul articol sunt prezentate în anexa III.

TITLUL III

PROGRAMAREA ȘI ALOCAREA FONDURILOR

Articolul 10

Cadrul general

(1) Pentru programele geografice, programele orientative multianuale pentru țările și regiunile partenere se întocmesc pe baza unui document strategic, astfel cum se prevede la articolul 11.

Pentru programele tematice, programele orientative multianuale se întocmesc astfel cum se prevede la articolul 13.

Programul orientativ multianual pan-african se întocmește astfel cum se prevede la articolul 14.

(2) Comisia adoptă măsurile de punere în aplicare menționate la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 pe baza documentelor de programare menționate la articolele 11, 13 și 14 din prezentul regulament.

(3) Sprijinul din partea Uniunii poate lua, de asemenea, forma unor măsuri nereglementate de documentele de programare menționate la articolele 11, 13 și 14 din prezentul regulament, astfel cum se prevede la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

(4) Uniunea și statele membre se consultă reciproc atât în primele etape ale procesului de programare, cât și în cursul acestuia, pentru a promova coerența, complementaritatea și consecvența activităților lor de cooperare. Respectiva consultare poate conduce la programare în comun, realizată de Uniune împreună cu statele sale membre. Uniunea se consultă și cu alți donatori și actori în domeniul dezvoltării, inclusiv cu reprezentanți ai societății civile, cu autoritățile locale și cu alte organisme de punere în aplicare. Se asigură informarea Parlamentului European.

(5) Programarea în temeiul prezentului regulament se face cu respectarea corespunzătoare a drepturilor omului și a democrației în țările partenere.

(6) Este permisă nealocarea fondurilor prevăzute de prezentul regulament, în scopul de a asigura o reacție adecvată a Uniunii în situații neprevăzute, în special de fragilitate, de criză și de post-criză, precum și de a permite sincronizarea cu ciclurile strategice ale țărilor partenere și modificarea alocărilor orientative a fondurilor în urma revizuirilor efectuate în temeiul articolului 11 alineatul (5), al articolului 13 alineatul (2) și al articolului 14 alineatul (3). Sub rezerva alocării sau realocării ulterioare, în conformitate cu procedurile prevăzute la articolul 15, utilizarea acestor fonduri se decide ulterior în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

La nivelul fiecărui tip de program, partea de fonduri rămasă nealocată nu depășește 5 %, cu excepția utilizării pentru sincronizare și pentru țările menționate la articolul 12 alineatul (1).

(7) Fără a aduce atingere articolului 2 alineatul (3), Comisia poate include o alocare financiară specifică pentru a asista țările și regiunile partenere în vederea consolidării cooperării lor cu regiunile ultraperiferice ale Uniunii cu care se învecinează.

(8) Orice programare sau revizuire a programelor care are loc ulterior publicării raportului intermediar de evaluare prevăzut la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 ține seama de rezultatele, constatările și concluziile raportului menționat.

Articolul 11

Documente de programare pentru programe geografice

(1) La pregătirea, punerea în aplicare și revizuirea tuturor documentelor de programare în temeiul prezentului articol se respectă principiile de coerență a politicilor pentru dezvoltare și de eficacitate a ajutorului și anume asumarea democratică a responsabilității, parteneriat, coordonare, armonizare, aliniere la sistemele țării partenere sau la cele regionale, transparență, responsabilizarea reciprocă și orientarea spre rezultate, astfel cum sunt prevăzute la articolul 3 alineatele (4)-(8). Atunci când este posibil, perioada de programare se sincronizează cu ciclurile strategice ale țării partenere.

Documentele de programare pentru programele geografice, inclusiv documentele de programare comune, se bazează, în măsura posibilului, pe un dialog între Uniune, statele membre și țara sau regiunea parteneră în cauză, incluzând parlamentele naționale și regionale și implică societatea civilă, autoritățile locale și alte părți, astfel încât să se accentueze asumarea în

comun a responsabilității pentru acest proces și să se încurajeze susținerea strategiilor naționale de dezvoltare, în special a celor destinate reducerii sărăciei.

(2) Uniunea elaborează documente de strategie pentru a țara sau regiunea parteneră în cauză în vederea asigurării unui cadru coerent pentru cooperarea în domeniul dezvoltării dintre Uniune și țara sau regiunea parteneră în cauză, consecvent scopului general și domeniului de aplicare, obiectivelor, principiilor și dispozițiilor de politică prevăzute în prezentul regulament.

(3) Nu este necesar niciun document strategic pentru:

(a) țările care au o strategie națională de dezvoltare sub forma unui plan național de dezvoltare sau a unui document de dezvoltare similar, acceptată de Comisie ca bază pentru programul orientativ multianual corespunzător, la data adoptării acestuia din urmă;

(b) țările sau regiunile pentru care a fost întocmit un document-cadru comun care cuprinde o strategie cuprinzătoare a Uniunii, inclusiv un capitol specific privind politica pentru dezvoltare;

(c) țările sau regiunile pentru care Uniunea și statele membre au convenit asupra unui document comun de programare multianuală;

(d) regiunile care au o strategie convenită de comun acord cu Uniunea;

(e) țările în care Uniunea intenționează să își sincronizeze strategia cu un nou ciclu național, începând înainte de 1 ianuarie 2017; în astfel de cazuri, programul orientativ multianual pentru perioada interimară dintre 1 ianuarie 2014 și începutul noului ciclu național include reacția Uniunii cu privire la acea țară;

(f) țările sau regiunile care beneficiază de o alocare a fondurilor Uniunii în temeiul prezentului regulament de cel mult 50 000 000 EUR pentru perioada 2014-2020.

În cazurile menționate la al doilea paragraf literele (b) și (f), programul orientativ multianual pentru țara sau regiunea respectivă include strategia pentru dezvoltare a Uniunii pentru țara sau regiunea respectivă.

(4) Documentele de strategie fac obiectul unei reexaminări intermediare sau a unei reexaminări ad-hoc, după necesități, în conformitate, după caz, cu principiile și procedurile prevăzute de acordurile de parteneriat și de cooperare încheiate cu țara sau regiunea respectivă.

(5) Pentru fiecare dintre țările sau regiunile care beneficiază de o alocare financiară orientativă a fondurilor Uniunii în temeiul prezentului regulament se întocmesc programe orientative multianuale pentru programele geografice. Cu excepția țărilor sau regiunilor menționate la alineatul (3) primul paragraf literele (e) și (f), documente respective se întocmesc pe baza documentelor de strategie sau a documentelor echivalente, după cum se menționează la alineatul (5).

În sensul prezentului regulament, documentul comun de programare multianuală prevăzut la alineatul (3) primul paragraf litera (c) din prezentul articol poate fi considerat drept programul orientativ multianual dacă respectă principiile și condițiile stabilite în prezentul alineat, incluzând o alocare orientativă de fonduri, precum și principiile stabilite la articolul 15.

Programele orientative multianuale pentru programe geografice stabilesc domeniile prioritare selectate pentru finanțare din partea Uniunii, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatori de performanță clari, specifici și transparenți, alocările financiare orientative, atât la nivel global, cât și per domeniu prioritar, precum și, după caz, modalitățile de acordare a ajutorului.

Comisia adoptă alocațiile financiare orientative multianuale din cadrul fiecărui program geografic în conformitate cu principiile generale ale prezentului regulament, pe baza criteriilor prevăzute la articolul 3 alineatul (2) și luând în considerare, alături de specificitatea diferitelor programe, dificultățile specifice cu care se confruntă țările sau regiunile aflate în situații de criză, de vulnerabilitate, de fragilitate, de conflict sau de risc de dezastre.

După caz, alocările financiare se pot acorda sub forma unor limite de sume și/sau unele fonduri pot fi lăsate nealocate. Nicio alocare financiară orientativă nu poate fi prevăzută după încheierea perioadei 2014-2020, cu excepția cazurilor în care face în mod specific obiectul disponibilității resurselor după încheierea perioadei respective.

Programele orientative multianuale pentru programe geografice pot fi revizuite, atunci când este necesar, inclusiv în vederea unei puneri în aplicare eficace, luând în considerare revizuirile intermediare sau ad-hoc ale documentului strategic pe care se bazează.

Alocările financiare orientative, prioritățile, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatorii de performanță și, după caz, modalitățile de acordare a ajutorului pot fi, de asemenea, adaptate în urma revizuirilor, în special în urma unei situații de criză sau post-criză.

Astfel de revizuiți ar trebui să acopere necesitățile, angajamentul și progresele înregistrate cu privire la obiectivele convenite pentru dezvoltare, inclusiv cele referitoare la drepturile omului, democrație, statul de drept și buna guvernare.

(6) În raportul intermediar menționat la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, Comisia include aspectele programării comune cu statele membre, precum și recomandări în cazul în care programarea comună nu a dat pe deplin rezultate.

Articolul 12

Programare pentru țările și regiunile aflate în situații de criză, post-criză sau de fragilitate

(1) La întocmirea documentelor de programare pentru țările și regiunile aflate în situații de criză, post-criză sau de fragilitate sau risc de producere a unor dezastre naturale, se iau în considerare în mod corespunzător vulnerabilitatea, nevoile speciale și circumstanțele țărilor sau regiunilor în cauză.

Ar trebui să se acorde o atenție corespunzătoare măsurilor de prevenire a conflictelor, de consolidare a statului și a păcii, de reconciliere și de reconstrucție postconflict, precum și rolului femeilor și drepturilor copiilor în aceste procese.

În cazul în care țările sau regiunile partenere sunt direct implicate într-o situație de criză, post-criză sau de fragilitate sau sunt afectate de aceasta, se pune un accent special pe amplificarea coordonării dintre toți actorii relevanți în ceea ce privește acordarea de ajutor de urgență, reabilitarea și dezvoltarea, pentru a facilita tranziția de la o situație de urgență la faza de dezvoltare.

Documentele de programare pentru țările și regiunile aflate într-o situație de fragilitate sau expuse dezastrelor naturale prevăd măsuri de pregătire pentru dezastre și de prevenire a acestora, precum și de gestionare a consecințelor unor astfel de dezastre, abordează chestiunea vulnerabilității la șocuri și consolidează reziliența.

(2) În situațiile în care motive imperative și justificate în mod corespunzător impun acest lucru de urgență, cum ar fi crizele sau amenințările imediate la adresa democrației, a statului de drept, a drepturilor omului sau a libertăților fundamentale Comisia poate să adopte acte de punere în aplicare cu aplicabilitate imediată în conformitate cu procedura menționată la articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 pentru modificarea documentelor de strategie și a programelor orientative multianuale menționate la articolul 11 din prezentul regulament.

Revizuirile respective pot genera o strategie specifică și adaptată pentru a asigura trecerea la cooperare și dezvoltare pe termen lung, promovând o mai bună coordonare și tranziție între instrumentele de politică umanitară și cele de dezvoltare.

*Articolul 13***Documente de programare pentru programe tematice**

(1) Programele orientative multianuale pentru programele tematice stabilesc strategia Uniunii pentru tematica vizată și, în ceea ce privește programul „Bunuri publice globale și provocări globale”, pentru fiecare domeniu de cooperare, precum și prioritățile selectate pentru finanțare din partea Uniunii, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatori de performanță clari, specifici și transparenți, situația internațională, activitățile partenerilor principali și, după caz, modalitățile de acordare a ajutorului.

După caz, se definesc resurse și priorități de intervenție pentru participarea la inițiativele globale.

Programele orientative multianuale pentru programe tematice sunt complementare programelor geografice și coerente cu documentele de strategie menționate la articolul 11 alineatul (2).

(2) Programele orientative multianuale pentru programe tematice prevăd alocarea financiară orientativă la nivel global, pentru fiecare domeniu de cooperare și pentru fiecare prioritate. După caz, această alocare se poate acorda sub forma unor limite de sume, iar unele fonduri pot rămâne nealocate.

Programele orientative multianuale pentru programe tematice se revizuesc în funcție de necesități, în vederea unei puneri în aplicare efective, luând în considerare reexaminările intermediare sau ad-hoc.

Alocările financiare orientative, prioritățile, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatorii de performanță și, după caz, modalitățile de acordare a ajutorului pot fi, de asemenea, adaptate în urma revizuirilor.

*Articolul 14***Documente de programare pentru programul pan-african**

(1) La elaborarea, punerea în aplicare și revizuirea documentelor de programare pentru programul pan-african se respectă principiile eficacității ajutorului, astfel cum sunt prevăzute la articolul 3 alineatele (4)-(8).

Documentele de programare pentru programul pan-african se bazează pe un dialog implicând toate părțile interesate relevante, cum ar fi Parlamentul pan-african.

(2) Programul orientativ multianual pentru programul pan-african stabilește prioritățile selectate pentru finanțare, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatori de performanță clari, specifici și transparenți și, după caz, modalitățile de acordare a ajutorului.

Se asigură coerența programului orientativ multianual pentru programul pan-african cu programele geografice și tematice din cadrul prezentului regulament.

(3) Programul orientativ multianual pentru programul pan-african prevede alocările financiare orientative la nivel global, pentru fiecare domeniu de activitate și pentru fiecare prioritate. Atunci când este cazul, alocarea financiară orientativă poate fi acordată sub forma unor limite de sume.

Programul orientativ multianual pentru programul pan-african poate fi revizuit atunci când este necesar, pentru a face față unor dificultăți neprevăzute sau unor probleme de implementare și pentru a ține seama de revizuirile Parteneriatului strategic.

*Articolul 15***Aprobarea documentelor de strategie și adoptarea programelor orientative multianuale**

(1) Comisia aprobă documentele de strategie menționate la articolul 11 și adoptă programele orientative multianuale menționate la articolele 11, 13 și 14 prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Respectivele actele de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014. Procedura menționată se aplică, de asemenea, în cazul revizuirilor care conduc la o modificare semnificativă a strategiei sau a programării acestora.

(2) În situațiile în care motive imperative și justificate în mod corespunzător impun acest lucru de urgență, cum ar fi crizele sau amenințările imediate la adresa democrației, a statului de drept, a drepturilor omului sau a libertăților fundamentale, Comisia poate să revizuiască documentele de strategie menționate la articolul 11 din prezentul regulament și programele orientative multianuale menționate la articolele 11, 13 și 14 din prezentul regulament în conformitate cu procedura menționată la articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

TITLUL IV

DISPOZIȚII FINALE*Articolul 16***Participarea unei țări terțe neeligibile în temeiul prezentului regulament**

În situații excepționale și justificate în mod corespunzător și fără a aduce atingere articolului 2 alineatul (3) din prezentul regulament, pentru a asigura coerența și eficacitatea finanțării Uniunii sau pentru a promova cooperarea regională sau transregională, Comisia poate decide ca, în cadrul programelor orientative multianuale în conformitate cu articolul 15 din prezentul regulament sau al măsurilor relevante de punere în aplicare în conformitate cu articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, să extindă eligibilitatea acțiunilor la țările și teritoriile care altfel nu ar fi eligibile pentru finanțare în temeiul articolului 1 din prezentul regulament, în cazul în care acțiunea care urmează a fi pusă în aplicare are un caracter global, regional, transregional sau transfrontalier.

Articolul 17

Delegarea de competențe Comisiei

(1) În conformitate cu articolul 18, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate pentru a modifica:

(a) detaliile referitoare la domeniile de cooperare menționate la:

(i) articolul 5 alineatul (3), conform dispozițiilor anexei I partea A și partea B;

(ii) articolul 7 alineatul (2), conform dispozițiilor anexei II partea A;

(iii) articolul 8 alineatul (2), conform dispozițiilor anexei II partea B;

(iv) articolul 9 alineatul (3), conform dispozițiilor anexei III, în special pentru acțiunile ulterioare reuniunilor la nivel înalt Africa-UE;

(b) alocările financiare orientative în temeiul programelor geografice și al programului tematic „Bunuri publice globale și provocări globale”, astfel cum este prevăzut în anexa IV. Modificările nu vor avea drept efect scăderea sumei inițiale cu mai mult de 5 %, cu excepția alocărilor în temeiul anexei IV punctul 1 litera (b).

(2) În special, în urma publicării raportului intermediar de evaluare menționat la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, precum și pe baza recomandărilor din raportul menționat, Comisia adoptă actele delegate menționate la alineatul (1) din prezentul articol, până la 31 martie 2018.

Articolul 18

Exercitarea delegării de competențe

(1) Competența de a adopta acte delegate se conferă Comisiei sub rezerva condițiilor prevăzute în prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 17 se conferă Comisiei pe perioada în care prezentul regulament este în vigoare.

(3) Delegarea competențelor menționată la articolul 17 poate fi revocată în orice moment de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe precizată în decizia respectivă. Decizia intră în vigoare în ziua următoare publicării sale în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene sau la o dată ulterioară, pe care o specifică. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 17 intră în vigoare numai dacă Parlamentul European sau Consiliul nu formulează obiecții în termen de 2 luni de la notificarea actului respectiv Parlamentului European sau Consiliului ori dacă, înainte de expirarea perioadei în cauză, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia că nu vor prezenta obiecții. Acest termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 19

Comitetul

(1) Comisia este asistată de comitetul intitulat Comitetul ICD. Respectivul comitet reprezintă un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) Un observator din partea BEI participă la lucrările comitetului ICD referitoare la aspecte care implică BEI.

Articolul 20

Pachetul financiar

(1) Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a prezentului regulament pentru perioada 2014-2020 este de 19 661 639 000 EUR.

Creditele anuale sunt autorizate de Parlamentul European și de Consiliu, în limitele stabilite în cadrul financiar multianual.

(2) Sumele orientative alocate în perioada 2014-2020 pentru fiecare program prevăzut la articolele 5-9 sunt prevăzute în anexa IV.

(3) În conformitate cu articolul 18 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, pentru a promova dimensiunea internațională a învățământului superior, se alocă o sumă orientativă de 1 680 000 000 EUR din diferitele instrumente pentru finanțarea acțiunii externe, Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare, Instrumentul european de vecinătate, Instrumentul de parteneriat și Instrumentul de asistență pentru preaderare), pentru acțiuni de mobilitate în scop educațional în și din țările partenere în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 1288/2013 și pentru cooperare și dialog în materie de politici cu autorități, instituții și organizații din țările respective.

Pentru utilizarea respectivelor fonduri se aplică Regulamentul (UE) nr. 1288/2013.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a acțiunii „Erasmus +”: Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport și de abrogare a Deciziilor nr. 1719/2006/CE, nr. 1720/2006/CE și nr. 1298/2008/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 50).

Finanțarea va fi pusă la dispoziție prin două alocări multianuale care acoperă doar primii patru ani, respectiv ultimii trei ani. Această finanțare va fi reflectată în programarea orientativă multianuală prevăzută în prezentul regulament, în conformitate cu nevoile și prioritățile identificate ale țărilor vizate. Sumele alocate pot fi revizuite în caz de circumstanțe majore neprevăzute sau de schimbări politice importante, în conformitate cu prioritățile externe ale Uniunii.

(4) Finanțarea în temeiul prezentului regulament pentru acțiuni în temeiul alineatului (3) nu depășește 707 000 000 EUR. Fondurile provin din alocările financiare pentru programele geografice și se precizează distribuția regională preconizată și tipurile de acțiuni. Finanțarea în temeiul prezentului regulament pentru acțiunile care intră sub incidența Regulamentului (UE) nr. 1288/2013 este utilizată pentru acțiuni în beneficiul țărilor care intră sub incidența prezentului regulament partener, acordându-se o atenție specială țărilor celor mai sărace. Acțiunile de mobilitate a studenților și a personalului, finanțate prin alocări în temeiul prezentului regulament, se axează pe domenii relevante pentru o dezvoltare durabilă și favorabilă incluziunii a țărilor în curs de dezvoltare.

(5) Comisia include în raportul său anual privind punerea în aplicare a prezentului regulament, prevăzut la articolul 13 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, o listă cu toate acțiunile menționate la alineatul (3) din prezentul articol care sunt finanțate în temeiul prezentului regulament și analizează conformitatea acestora cu obiectivele și principiile stabilite la articolele 2 și 3 din prezentul regulament.

Articolul 21

Serviciul European de Acțiune Externă

Prezentul regulament se aplică în conformitate cu Decizia 2010/427/UE.

Articolul 22

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament se aplică de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 11 martie 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS

ANEXA I

DOMENII DE COOPERARE ÎN CADRUL PROGRAMELOR GEOGRAFICE**A. DOMENII COMUNE DE COOPERARE ÎN CADRUL PROGRAMELOR GEOGRAFICE**

Programele geografice se inspiră din domeniile de cooperare menționate în continuare, care nu ar trebui interpretate drept sectoare. Prioritățile vor fi stabilite în conformitate cu angajamentele internaționale din domeniul politicii pentru dezvoltare asumate de Uniune, în special cu ODM și cu noile obiective post-2015 în domeniul dezvoltării, convenite la nivel internațional, care modifică sau înlocuiesc ODM, precum și pe baza unui dialog în materie de politici cu fiecare țară sau regiune parteneră eligibilă.

I. Drepturile omului, democrația și buna guvernare**(a) Drepturile omului, democrație și statul de drept:**

- (i) sprijinirea democratizării și a consolidării instituțiilor democratice, inclusiv a rolului parlamentelor;
- (ii) consolidarea statului de drept și a independenței sistemelor de justiție și de protecție și asigurarea accesului tuturor la justiție în mod neîngrădit și egal;
- (iii) sprijinirea unei funcționări transparente și responsabile a instituțiilor, precum și a descentralizării; promovarea unui dialog social participativ la nivel național și a altor dialoguri privind guvernarea și drepturile omului;
- (iv) promovarea libertății mass-media, inclusiv în ceea ce privește mijloacele moderne de comunicare;
- (v) promovarea pluralismului politic, a protecției drepturilor civile, culturale, economice, politice și sociale, precum și a protecției persoanelor care aparțin minorităților și grupurilor celor mai vulnerabile;
- (vi) sprijinirea combaterii discriminării și a practicilor discriminatorii, indiferent de motivele pe care sunt bazate, cum ar fi cele legate de originea rasială sau etnică, castă, religie sau credință, sex, identitatea de gen, orientarea sexuală, afilierea socială, handicap, starea de sănătate sau vârstă;
- (vii) promovarea înscrierii în registrele de stare civilă, în special a înregistrării nașterilor și deceselor;

(b) Egalitatea de gen, emanciparea femeilor și șanse egale pentru femei:

- (i) promovarea egalității de gen și a echității;
- (ii) protejarea drepturilor femeilor și fetelor, inclusiv prin acțiuni de combatere a căsătoriei între copii și a altor practici tradiționale vătămătoare precum mutilarea genitală a femeilor și fetelor, precum și prin sprijin acordat victimelor violenței pe criterii de gen;
- (iii) promovarea emancipării femeilor, inclusiv în rolul lor de agenți în domeniul dezvoltării și al consolidării păcii;

(c) Gestionarea sectorului public la nivel central și local:

- (i) sprijin pentru dezvoltarea sectorului public în scopul îmbunătățirii accesului universal și nediscriminatoriu la serviciile de bază, în special privind sănătatea și educația;
- (ii) programe de sprijin pentru a îmbunătăți formularea politicilor, gestionarea finanțelor publice, inclusiv înființarea și consolidarea organismelor și a măsurilor în materie de control, audit și antifraudă, precum și dezvoltarea instituțională, inclusiv gestionarea resurselor umane;
- (iii) consolidarea cunoștințelor tehnice ale parlamentelor, care să le permită să evalueze și să contribuie la elaborarea și supravegherea bugetelor naționale, inclusiv cu privire la aspectele interne generate de extragerea resurselor și la aspectele fiscale;

(d) Politică și administrarea fiscală:

- (i) sprijinirea elaborării sau a consolidării unor sisteme fiscale naționale echitabile, transparente, eficiente, progresive și sustenabile;
- (ii) consolidarea capacităților de monitorizare din țările în curs de dezvoltare în cadrul luptei împotriva evaziunii fiscale și a fluxurilor financiare ilicite;
- (iii) sprijinirea producerii și diseminării de lucrări privind fraudă fiscală și impactul acesteia, în special prin supravegherea organismelor, parlamentelor și organizațiilor societății civile;

- (iv) sprijinirea inițiativelor multilaterale și regionale cu privire la administrarea fiscală și reformele fiscale;
 - (v) sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare pentru o mai mare participare efectivă a acestora în cadrul structurilor și proceselor de cooperare fiscală internațională;
 - (vi) sprijinirea includerii obligației de a prezenta rapoarte pentru fiecare țară și proiect în parte în legislațiile țărilor partenere, în scopul promovării transparenței fiscale;
- (e) Combaterea corupției:
- (i) oferirea de asistență țărilor partenere în ceea ce privește soluționarea tuturor formelor de corupție, inclusiv prin reprezentarea intereselor, sensibilizare și raportare;
 - (ii) creșterea capacității organismelor de supraveghere și control și a sistemului judiciar;
- (f) Societatea civilă și autoritățile locale:
- (i) sprijinirea consolidării capacității organizațiilor societății civile, pentru ca glasul acestora să se facă mai bine auzit și pentru intensificarea participării active la procesul de dezvoltare și pentru progresul pe calea dialogului politic, social și economic;
 - (ii) sprijinirea consolidării capacității autorităților locale și mobilizarea cunoștințelor și experienței acestora pentru promovarea unei abordări teritoriale a dezvoltării, inclusiv a proceselor de descentralizare;
 - (iii) promovarea unui mediu care să permită participarea cetățenilor și acțiuni ale societății civile;
- (g) Promovarea și protejarea drepturilor copiilor:
- (i) promovarea acordării documentelor legale;
 - (ii) sprijinirea unui standard de viață adecvat și sănătos și a creșterii sănătoase până la maturitate;
 - (iii) asigurarea furnizării unei educații de bază pentru toată lumea.

II. Creștere durabilă și favorabilă incluziunii pentru dezvoltarea umană

- (a) Sănătate, educație, protecție socială, ocuparea forței de muncă și cultură
- (i) sprijinirea reformelor sectoriale care sporesc accesul la serviciile sociale de bază, în special calitatea serviciilor de sănătate și educaționale, cu accentul pe ODM-urile conexe și pe accesul la astfel de servicii destinate grupurilor paupere, marginalizate și vulnerabile;
 - (ii) consolidarea capacităților locale pentru a răspunde provocărilor de la nivel mondial, regional și local, inclusiv prin utilizarea sprijinului pentru bugetele sectoriale și un dialog politic intensificat;
 - (iii) consolidarea sistemelor de sănătate, printre altele prin abordarea deficitului de furnizori de servicii de sănătate calificați, printr-o finanțare echitabilă pentru sănătate și punerea la dispoziția celor săraci a medicamentelor și vaccinurilor la prețuri mai accesibile;
 - (iv) promovarea punerii în aplicare depline și eficace a Platformei de acțiune de la Beijing și a Programului de acțiune al Conferinței Internaționale privind Populația și Dezvoltarea și a concluziilor conferințelor de revizuire a acestora, precum și, în acest context, promovarea sănătății sexuale și a reproducerii și a drepturilor aferente;
 - (v) asigurarea unei alimentări corespunzătoare cu apă potabilă de bună calitate accesibilă, a salubrității și igienei adecvate;
 - (vi) consolidarea sprijinului pentru o educație de calitate și a accesului echitabil la aceasta;
 - (vii) sprijinirea formării profesionale pentru capacitatea de inserție profesională și capacitatea de a implementa și utiliza rezultatele cercetării în favoarea dezvoltării durabile;
 - (viii) sprijinirea schemelor și plafoanelor naționale de protecție socială, inclusiv a sistemelor de asigurări sociale de sănătate și de pensii, punând accentul pe reducerea inegalităților;
 - (ix) sprijinirea unei agende privind munca decentă și promovarea dialogului social;
 - (x) promovarea dialogului intercultural, a diversității culturale și a respectării demnității tuturor culturilor, fără discriminare;
 - (xi) promovarea cooperării internaționale pentru incitarea industriilor culturale să contribuie la creșterea economică în țările în curs de dezvoltare pentru a profita din plin de acest lucru în combaterea sărăciei, în special prin concentrarea pe aspecte precum accesul la piață și drepturile de proprietate intelectuală;

- (b) Mediul de afaceri, integrarea regională și piețele mondiale
- (i) sprijinirea dezvoltării unui sector privat local competitiv, inclusiv prin consolidarea capacităților economice și instituționale locale;
 - (ii) sprijinirea dezvoltării unor sisteme de producție și a unor întreprinderi locale, inclusiv întreprinderi ecologice;
 - (iii) promovarea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), a microîntreprinderilor și a cooperativelor, precum și a comerțului echitabil;
 - (iv) promovarea dezvoltării unor piețe locale, naționale și regionale, inclusiv piețe de bunuri și servicii ecologice;
 - (v) sprijinirea reformelor legislative și ale cadrului de reglementare, precum și a aplicării acestora;
 - (vi) facilitarea accesului la serviciile pentru întreprinderi și financiare cum sunt microcreditele și economiile, microasigurările și transferul de plăți;
 - (vii) sprijinirea respectării drepturilor lucrătorilor asupra cărora s-a convenit la nivel internațional;
 - (viii) instituirea și ameliorarea legislației și a registrelor cadastrale, pentru a proteja drepturile de proprietate funciară și de proprietate intelectuală;
 - (ix) promovarea politicilor din domeniul cercetării și inovării care contribuie la dezvoltarea durabilă și favorabilă incluziunii;
 - (x) promovarea investițiilor care generează locuri de muncă durabile, inclusiv prin mecanisme de combinare, cu accent pe finanțarea companiilor naționale și imprimarea unui efect de pârghie capitalurilor naționale, în special la nivelul IMM-urilor, precum și sprijinirea dezvoltării în materie de resurse umane;
 - (xi) îmbunătățirea infrastructurii cu deplina respectare a standardelor sociale și de mediu;
 - (xii) promovarea unor abordări sectoriale privind transporturile durabile, care să satisfacă nevoile țărilor partenere, să garanteze siguranța transporturilor, accesibilitatea și eficiența acestora, precum și reducerea la minimum a efectelor negative asupra mediului;
 - (xiii) angajarea alături de sectorul privat, cu scopul de a stimula dezvoltarea durabilă și responsabilă din punct de vedere social, promovarea responsabilității sociale și față de mediu a întreprinderilor, precum și a asumării răspunderii și a dialogului social;
 - (xiv) oferirea de asistență țărilor în curs de dezvoltare în eforturile lor de integrare comercială, regională și continentală și furnizarea de asistență pentru integrarea lor treptată și lină în economia mondială;
 - (xv) sprijinirea generalizării accesului la tehnologiile din domeniul informației și comunicațiilor, pentru eliminarea decalajului digital.
- (c) Agricultură durabilă și securitatea alimentară și nutrițională
- (i) ajutorarea țărilor în curs de dezvoltare pentru a-și consolida reziliența la șocuri (cum sunt insuficiența resurselor și a proceselor de aprovizionare, volatilitatea prețurilor) și soluționarea inegalităților, îmbunătățind accesul celor săraci la terenuri, alimente, apă, energie și finanțe fără a afecta mediul;
 - (ii) sprijinirea practicilor agricole durabile și a cercetării relevante în domeniul agriculturii și concentrarea pe agricultura practică de mică proprietate și pe mijloacele de subsistență rurale;
 - (iii) sprijinirea femeilor în sectorul agriculturii;
 - (iv) încurajarea eforturilor la nivel guvernamental pentru a facilita investițiile private responsabile din punct de vedere social și ecologic;
 - (v) sprijinirea abordărilor strategice ale problemei siguranței alimentare, cu accent pe disponibilitatea alimentelor, accesul la acestea, infrastructură, stocare și nutriție;
 - (vi) abordarea insecurității alimentare și a malnutriției prin intervenții de bază în situații de tranziție și de fragilitate;
 - (vii) sprijinirea dezvoltării teritoriale conduse la nivel de țară, participative, descentralizate și durabile din punct de vedere ecologic;
- (d) Energia durabilă
- (i) îmbunătățirea accesului la servicii moderne, accesibile, durabile, eficiente, ecologice și bazate pe energii din surse regenerabile și;
 - (ii) promovarea unor soluții locale și regionale privind energia durabilă și a producției de energie descentralizate.

- (e) Gestionarea resurselor naturale, inclusiv a terenurilor, pădurilor și apelor, în special:
 - (i) sprijinirea proceselor și organismelor de supraveghere și susținerea reformelor în materie de guvernare care promovează gestionarea durabilă și transparentă și conservarea resurselor naturale;
 - (ii) promovarea accesului echitabil la apă, precum și a gestionării integrate a resurselor de apă și a managementului bazinului hidrografic;
 - (iii) promovarea protecției și a utilizării durabile a biodiversității și a serviciilor ecosistemice;
 - (iv) promovarea modelelor durabile de producție și de consum și de gestionare sigură și durabilă a produselor chimice și a deșeurilor, ținând seama de impactul acestora asupra sănătății.
- (f) Schimbările climatice și mediul
 - (i) promovarea utilizării unor tehnologii mai ecologice, a energiei durabile și a eficienței resurselor, cu scopul realizării unei dezvoltări caracterizate prin emisii reduse de carbon, concomitent cu impunerea unor standarde de mediu mai stricte;
 - (ii) ameliorarea rezilienței țărilor în curs de dezvoltare la consecințele schimbărilor climatice, prin sprijinirea adaptării și atenuării, pe bază de ecosistem, a schimbărilor climatice și prin măsuri de reducere a riscului de dezastru;
 - (iii) sprijinirea implementării acordurilor de mediu multilaterale relevante, în special a consolidării dimensiunii de mediu a cadrului instituțional pentru dezvoltare durabilă și promovarea protecției biodiversității;
 - (iv) ajutorarea țărilor partenere să facă față provocărilor generate de deplasarea și migrarea provocate de efectele schimbărilor climatice și pentru refacerea mijloacelor de subsistență ale refugiaților climatici.

III. Alte domenii semnificative pentru dezvoltare

- (a) Migrația și azilul
 - (i) sprijinirea eforturilor orientate pentru a exploata pe deplin relația reciprocă dintre migrare, mobilitate, ocuparea forței de muncă și reducerea pauperității, astfel ca migrarea să fie transformată într-o forță pozitivă pentru dezvoltare și să se diminueze „exportul de inteligență”;
 - (ii) sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare pentru adoptarea unor politici pe termen lung privind gestionarea fluxurilor migratoare, care să respecte drepturile omului în cazul migranților și a familiilor lor și să favorizeze protecția socială a acestora.
- (b) Asigurarea unei legături între ajutorul umanitar și cooperarea pentru dezvoltare
 - (i) reconstrucția și reabilitarea pe termen mediu și lung a regiunilor și țărilor afectate de conflicte și de dezastre provocate de om și naturale;
 - (ii) desfășurarea unor activități pe termen mediu și pe termen lung care să vizeze autonomizarea și integrarea sau reinserția populațiilor dezrădăcinate, combinând ajutorul de urgență, reabilitarea și dezvoltarea.
- (c) Reziliența și reducerea riscurilor de dezastre
 - (i) în situații de fragilitate, sprijinirea furnizării serviciilor de bază și crearea unor instituții publice legitime, eficace și rezistente, precum și a unei societăți civile active și organizate, în parteneriat cu țările în cauză;
 - (ii) contribuirea la o abordare orientată spre prevenire a fragilității statale, a conflictelor, a dezastrelor naturale și a altor tipuri de criză prin oferirea de asistență țărilor și organizațiilor regionale partenere în eforturile lor de consolidare a sistemelor de avertizare timpurie și guvernare democratică și de consolidare a capacității instituționale;
 - (iii) sprijinirea reducerii, a pregătirii și a prevenirii riscului de dezastre și a gestionării consecințelor unor astfel de dezastre.
- (d) Dezvoltarea și securitatea, inclusiv prevenirea conflictelor
 - (i) abordarea cauzelor profunde ale conflictelor, inclusiv sărăcia, degradarea, exploatarea și distribuția și accesul inegal la resursele naturale și în materie de teren, slaba guvernare, abuzurile privind drepturile omului și inegalitatea pe criterii de gen, ca mijloace de sprijinire a prevenirii și soluționării conflictelor și de consolidare a păcii;
 - (ii) promovarea dialogului, a participării și reconcilierii, în vederea promovării păcii și a prevenirii izbucnirii violențelor, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale;
 - (iii) încurajarea cooperării și a reformei politice în domeniile securității și justiției, combaterea traficului de droguri și a altor tipuri de trafic, inclusiv traficul de ființe umane, combaterea corupției și a spălării de bani.

B. DOMENII SPECIFICE DE COOPERARE PER REGIUNE

Asistența din partea Uniunii sprijină acțiunile și dialogurile sectoriale care sunt conforme cu articolul 5 și partea A din prezenta anexă și cu obiectivul general și domeniul de aplicare, precum și cu obiectivele și principiile generale ale prezentului regulament. Se acordă o atenție specială domeniilor descrise mai jos, reflectând strategiile stabilite de comun acord.

I. America Latină

- (a) încurajarea coeziunii sociale, în special a incluziunii sociale, a muncii decente și echității, a egalității de gen și a emancipării femeilor;
- (b) soluționarea problemelor de guvernare și sprijinirea reformelor politice, în special în domeniile politicilor sociale, gestionării finanțelor publice și impozitării, securității (incluzând drogurile, criminalitatea și corupția), consolidarea bunei guvernante, a instituțiilor publice la nivel local, național și regional, (inclusiv prin mecanisme inovatoare de asigurare a cooperării tehnice, de exemplu, Biroul pentru asistență tehnică și schimb de informații — TAIEX și înfrățire), protecția drepturilor omului, inclusiv a drepturilor minorităților, a drepturilor populațiilor indigene și ale populațiilor cu origini africane, respectarea standardelor de bază ale muncii stabilite de Organizația Internațională a Muncii (OIM), protecția mediului, combaterea discriminării, combaterea violenței sexuale și a violenței pe criterii de gen și lupta împotriva producției, consumului și traficului de droguri;
- (c) sprijinirea unei societăți civile active, organizate și independente și consolidarea dialogului social prin sprijinirea partenerilor sociali;
- (d) consolidarea coeziunii sociale, în special prin instituirea și consolidarea de sisteme sustenabile de protecție socială, incluzând asigurările sociale, și prin reforma fiscală, consolidarea capacității sistemelor fiscale și lupta împotriva fraudei și a evaziunii fiscale care contribuie la sporirea egalității și la distribuirea bogăției;
- (e) sprijinirea statelor din America Latină în vederea îndeplinirii obligației acestora de a lua măsuri de precauție în ceea ce privește prevenirea, anchetarea, urmărirea penală, sancționarea, despăgubirea, precum și urmărirea în cazul feminicidelor;
- (f) sprijinirea diferitelor procese de integrare regională și de interconectare a infrastructurilor de rețele, asigurând totodată complementaritatea cu activitățile sprijinite de BEI și de alte instituții;
- (g) abordarea legăturii dintre securitate și dezvoltare;
- (h) consolidarea capacității de a asigura accesul universal la servicii de bază calitative, în special în sectorul sănătății și al educației;
- (i) sprijinirea politicilor în domeniul educației și dezvoltarea unui spațiu comun al învățământului superior în America Latină;
- (j) abordarea vulnerabilității economice și susținerea transformării structurale prin stabilirea unor parteneriate puternice în jurul relațiilor comerciale deschise și echitabile, investițiilor productive care să genereze locuri de muncă mai multe și mai bune într-o economie ecologică și favorabilă incluziunii, transferului de cunoștințe și cooperării în domeniile cercetării, inovării și tehnologiei și promovarea creșterii durabile și favorabile incluziunii în toate dimensiunile sale, cu o atenție deosebită acordată provocărilor prezentate de fluxurile migratorii, securitatea alimentară (inclusiv agricultura și pescuitul durabile), schimbările climatice, energiile durabile și protecția și sporirea biodiversității și serviciilor ecosistemice, inclusiv apa, solul și pădurile; sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor și a IMM-urilor ca surse principale de creștere economică, dezvoltare și locuri de muncă favorabile incluziunii; promovarea ajutorului de dezvoltare pentru comerț în vederea asigurării faptului că microîntreprinderile și IMM-urile din America Latină pot beneficia de posibilitățile de comerț internațional; luarea în considerare a modificărilor Sistemului de preferințe generalizate;
- (k) atenuarea impactului negativ pe care îl va avea asupra economiei multor țări din această regiune excluderea din Sistemul de preferințe generalizate;
- (l) asigurarea unor acțiuni adecvate ulterioare măsurilor de urgență pe termen scurt de abordare a redresării post-dezastru sau post-criză puse în aplicare prin alte instrumente de finanțare.

II. Asia de Sud

- (1) Promovarea guvernantei democratice
 - (a) sprijinirea proceselor democratice, încurajarea guvernantei democratice eficace, consolidarea instituțiilor și organismelor publice (inclusiv la nivel local), sprijinirea descentralizării eficiente, a restructurării statale și a proceselor electorale;
 - (b) sprijinirea dezvoltării unei societăți civile active, organizate și independente, inclusiv a mass-mediei; și consolidarea dialogului social, prin sprijinirea partenerilor sociali;

- (c) crearea și consolidarea unor instituții publice legitime, eficace și responsabile, promovarea reformelor instituționale și administrative, buna guvernare, combaterea corupției și gestionarea finanțelor publice și sprijinirea statului de drept;
 - (d) consolidarea protecției drepturilor omului, inclusiv a drepturilor minorităților, ale migranților, ale populațiilor indigene și ale grupurilor vulnerabile, lupta împotriva discriminării, combaterea violenței sexuale, pe criterii de gen și împotriva copiilor și combaterea traficului de ființe umane;
 - (e) protecția drepturilor omului, prin promovarea de reforme instituționale (inclusiv privind buna guvernare și lupta anticorupție, gestionarea finanțelor publice, fiscalitate și reforma administrației publice) și de reforme legislative, administrative și de reglementare, în acord cu standardele internaționale, în special în statele și țările fragile aflate în situații de conflict și post-conflict;
- (2) Promovarea incluziunii sociale și a dezvoltării umane în toate dimensiunile sale
- (a) încurajarea coeziunii sociale, în special a incluziunii sociale, a muncii decente și echității și egalității de gen prin educație, sănătate și alte politici sociale;
 - (b) consolidarea capacității de a asigura accesul universal la serviciile de bază, în special în sectorul sănătății și al educației; îmbunătățirea accesului tuturor la educație, în vederea ridicării nivelului de cunoștințe, competențe și al capacității de inserție profesională pe piața muncii, inclusiv, dacă este relevant, prin abordarea inegalității și a discriminării pe bază de ocupație și ascendență și, în special, a discriminării pe bază de castă;
 - (c) promovarea protecției și a incluziunii sociale, a muncii în condiții decente și a standardelor de bază în domeniul muncii, a echității și a egalității de gen prin educație, sănătate și alte politici sociale;
 - (d) promovarea unor servicii de educație și formare profesională și de sănătate de înaltă calitate care sunt accesibile tuturor (inclusiv pentru fete și femei);
 - (e) în contextul legăturii dintre securitate și dezvoltare, combaterea violenței pe criterii de gen și de ascendență, a răpirii de copii, a corupției și criminalității organizate, a producției, consumului și traficului de droguri și a altor forme de trafic;
 - (f) stabilirea unor parteneriate orientate spre dezvoltare în domeniile agriculturii, dezvoltării sectorului privat, comerțului, investițiilor, ajutoarelor, migrației, cercetării, inovării și tehnologiei și furnizării de bunuri publice, urmărind reducerea pauperității și incluziunea socială.
- (3) Sprijinirea dezvoltării durabile, creșterea rezilienței societăților din Asia de Sud la schimbările climatice și la dezastrelle naturale
- (a) promovarea creșterii durabile și favorabile incluziunii și a mijloacelor de subsistență, a dezvoltării rurale integrate, a agriculturii și silviculturii durabile, a securității alimentare și nutriționale;
 - (b) promovarea utilizării durabile a resurselor naturale și a energiei din surse regenerabile, a protecției biodiversității, a gestionării apei și a deșeurilor, a protejării solului și a pădurilor;
 - (c) contribuții la eforturile pentru abordarea schimbărilor climatice prin sprijinirea măsurilor de adaptare, de atenuare și de reducere a riscului de dezastre;
 - (d) sprijinirea eforturilor de ameliorare a diversificării economice, a competitivității și a comerțului, a dezvoltării sectorului privat cu un accent deosebit pe microîntreprinderi, pe IMM-uri și cooperative;
 - (e) promovarea consumului și producției durabile, precum și a investițiilor în tehnologii ecologice, energii durabile, transporturi, agricultură și pescuit durabile, protecției și sporirii biodiversității și serviciilor ecosistemice, incluzând apa și pădurile, precum și creării de locuri de muncă decente în cadrul economiei ecologice;
 - (f) sprijinirea pregătirii pentru dezastre și redresării post-dezastru pe termen lung, inclusiv în domeniul securității alimentare și nutriționale și a asistenței acordate persoanelor dezrădăcinate.
- (4) Sprijinirea cooperării în materie de integrare regională
- (a) încurajarea integrării și a cooperării regionale într-un mod orientat spre rezultate, prin sprijinirea integrării și a dialogului regional, în special prin intermediul Asociației Asia de Sud pentru Cooperare Regională și prin promovarea obiectivelor de dezvoltare ale procesului de la Istanbul („Inima Asiei”);
 - (b) sprijinirea unei gestionări a frontierelor și a unei cooperări transfrontaliere eficiente, în vederea promovării unei dezvoltări economice, sociale și de mediu durabile în regiunile frontaliere; lupta împotriva criminalității organizate, a producției, consumului și traficului de droguri;
 - (c) sprijinirea inițiativelor regionale care vizează principalele boli transmisibile; contribuirea la prevenirea riscurilor la adresa sănătății și reacția la acestea, inclusiv la cele apărute la interfața dintre animale, oameni și diferitele medii ale acestora.

III. Asia de Nord și de Sud-Est**(1) Promovarea guvernancei democratice**

- (a) contribuirea la democratizare; crearea și consolidarea de instituții și organisme publice legitime, eficiente și responsabile și protejarea drepturilor omului, prin promovarea de reforme instituționale (inclusiv privind buna guvernare și lupta anticorupție, gestionarea finanțelor publice, fiscalitatea și reforma administrației publice) și de reforme legislative, administrative și de reglementare, în acord cu standardele internaționale, în special în statele și țările fragile aflate în situații de conflict și post-conflict;
- (b) consolidarea protecției drepturilor omului, inclusiv drepturile minorităților, drepturile populațiilor indigene, promovarea respectării standardelor de bază ale muncii, lupta împotriva discriminării, combaterea violenței sexuale, pe criterii de gen și a violenței împotriva copiilor, inclusiv implicarea copiilor în conflicte armate, precum și soluționarea chestiunii traficului de ființe umane;
- (c) sprijinirea arhitecturii drepturilor omului din cadrul Asociației Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN), în special a lucrărilor Comisiei interguvernamentale a ASEAN privind drepturile omului;
- (d) crearea și consolidarea unor instituții și organisme publice legitime, eficace și responsabile;
- (e) sprijinirea unei societăți civile active, organizate și independente; consolidarea dialogului social prin sprijinirea partenerilor sociali;
- (f) sprijinirea eforturilor depuse în regiune pentru încurajarea democrației, a statului de drept și a securității cetățenilor, inclusiv prin intermediul reformei în sectorul justiției și al securității, precum și promovarea dialogului interetnic și interconfesional și a proceselor de pace;
- (g) în contextul legăturii dintre securitate și dezvoltare, combaterea corupției și criminalității organizate, a producției, consumului și traficului de droguri și a altor forme de trafic și sprijinirea gestionării eficiente a frontierelor și a cooperării transfrontaliere în scopul promovării dezvoltării economice, sociale și de mediu în regiunile frontaliere; sprijinirea activităților de deminare.

(2) Promovarea incluziunii sociale și a dezvoltării umane în toate dimensiunile sale;

- (a) încurajarea coeziunii sociale, în special a incluziunii sociale, a muncii decente și echității și a egalității de gen;
- (b) consolidarea capacității de a asigura accesul universal la serviciile de bază, în special în sectorul sănătății și al educației; îmbunătățirea accesului tuturor la educație, în vederea ridicării nivelului de cunoștințe, priceperi și al capacității de inserție profesională pe piața muncii, inclusiv, în cazul în care este pertinent, prin abordarea inegalității și a discriminării pe bază de ocupație și ascendență și, în special, a discriminării pe bază de castă;
- (c) stabilirea unor parteneriate orientate spre dezvoltare în sfera agriculturii, dezvoltării sectorului privat, comerțului, investițiilor, ajutoarelor, migrației, cercetării, inovării și tehnologiei și asigurarea unor bunuri publice, urmărind reducerea pauperității și integrarea socială;
- (d) sprijinirea eforturilor depuse în regiune pentru prevenirea riscurilor la adresa sănătății și reacția la acestea, inclusiv la cele apărute la interfața dintre animale, oameni și diferitele medii ale acestora;
- (e) promovarea educației, a învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale favorabile incluziunii (inclusiv învățământul superior, învățământul profesional și tehnic), precum și îmbunătățirea funcționării piețelor forței de muncă;
- (f) promovarea unei economii mai ecologice și a creșterii durabile și favorabile incluziunii, mai ales în domeniul agriculturii, al securității alimentare și nutriției, al energiei durabile, precum și promovarea protecției și favorizării biodiversității și a serviciilor ecosistemice;
- (g) în contextul legăturii dintre dezvoltare și securitate, combaterea violenței pe criterii de gen și de ascendență și a răpirii de copii.

(3) Sprijinirea dezvoltării durabile și creșterea rezilienței societăților din Asia de Sud la schimbările climatice și la dezastrelle naturale

- (a) sprijinirea atenuării și a adaptării la schimbările climatice, promovarea consumului și producției durabile;
- (b) sprijin acordat regiunii pentru a integra chestiunea schimbărilor climatice în cadrul unor strategii de dezvoltare durabilă, pentru a dezvolta politici și instrumente de adaptare și atenuare, pentru a aborda efectele negative ale schimbărilor climatice și a încuraja inițiativele pe termen lung și pentru a reduce vulnerabilitatea în fața dezastrelor, pentru a sprijini cadrul multisectorial al ASEAN privind schimbările climatice: Agricultură și silvicultură în scopul securității alimentare;

- (c) având în vedere creșterea populației și cererea în schimbare a consumatorilor, sprijinirea consumului și producției durabile, precum și a investițiilor în tehnologii nepoluante, mai ales la nivel regional, a energiei, transporturilor, agriculturii și pescuitului durabile, protecției și favorizării biodiversității și serviciilor ecosistemice, incluzând apa și pădurile și creării de locuri de muncă decente în cadrul economiei ecologice
 - (d) crearea unei legături între ajutorul de urgență, reabilitare și dezvoltare prin asigurarea unor acțiuni adecvate ulterioare măsurilor de urgență pe termen scurt de abordare a recuperării post-dezastru sau post-criză puse în aplicare prin alte instrumente de finanțare sprijinirea pregătirii pentru dezastru și recuperării post-dezastru pe termen lung, inclusiv în domeniul securității alimentare și nutriționale și a asistenței acordate persoanelor dezrădăcinate.
- (4) Sprijinirea integrării regionale și a cooperării pe tot teritoriul Asiei de Nord și de Sud-Est
- (a) încurajarea integrării și cooperării regionale sporite într-un mod orientat spre rezultate, prin sprijinirea integrării și a dialogului regional;
 - (b) sprijinirea integrării socio-economice și a conectivității ASEAN, inclusiv punerea în aplicare a obiectivelor referitoare la dezvoltare ale comunității economice ASEAN, a planului general privind conectivitatea ASEAN și a viziunii post-2015;
 - (c) promovarea asistenței și a ajutorului pentru dezvoltare în materie de comerț, inclusiv în vederea asigurării faptului că microîntreprinderile și IMM-urile beneficiază de posibilitățile de comerț internațional;
 - (d) impulsionearea finanțării pentru infrastructuri și rețele durabile care favorizează integrarea regională, incluziunea și coeziunea socială și creșterea durabilă, asigurându-se totodată complementaritatea cu activitățile sprijinite de BEI și de alte instituții de finanțare ale Uniunii, precum și cu activitățile altor instituții în acest domeniu;
 - (e) încurajarea dialogului între instituțiile și țările ASEAN și Uniune;
 - (f) sprijinirea inițiativelor regionale care vizează principalele boli transmisibile; contribuirea la prevenirea riscurilor la adresa sănătății și reacția la acestea, inclusiv la cele apărute la interfața dintre animale, oameni și diferitele medii ale acestora.

IV. Asia Centrală

- (a) ca obiective generale, contribuirea la dezvoltarea economică și socială durabilă și favorabilă incluziunii, la coeziunea socială și democrație;
- (b) sprijinirea siguranței alimentare, a accesului la siguranță energetică sustenabilă, la apă și salubritate pentru populațiile locale; promovarea și sprijinirea pregătirii pentru cazurile de dezastru și a adaptării la schimbările climatice;
- (c) sprijinirea parlamentelor reprezentative și alese democratic, promovarea și sprijinirea bunei guvernante și a proceselor de democratizare; buna gestionare a finanțelor publice; statul de drept, cu instituții care funcționează bine și cu respectarea efectivă a drepturilor omului și a egalității de gen; sprijinirea unei societăți civile active, organizate și independente și consolidarea dialogului social prin sprijinirea partenerilor sociali;
- (d) promovarea creșterii economice favorabile incluziunii și durabile, soluționarea inegalităților sociale și regionale și sprijinirea inovării și tehnologiei, a muncii decente, a agriculturii și a dezvoltării rurale, promovarea diversificării economice prin sprijinirea microîntreprinderilor și a IMM-urilor, stimulând totodată dezvoltarea unei economii de piață sociale reglementate, a comerțului deschis și echitabil și a investițiilor, inclusiv reformele în domeniul reglementării;
- (e) sprijinirea unei gestionări a frontierelor și a unei cooperări transfrontaliere eficiente, în vederea promovării unei dezvoltări economice, sociale și de mediu durabile în regiunile frontaliere; în contextul legăturii dintre securitate și dezvoltare, combaterea criminalității organizate și a tuturor formelor de trafic, incluzând lupta împotriva producției și consumului de droguri, precum și a efectelor negative ale acestora, inclusiv HIV/SIDA;
- (f) promovarea cooperării, dialogului și integrării bilaterale și regionale, inclusiv cu țările vizate de Instrumentul european de vecinătate și de alte instrumente ale Uniunii pentru sprijinirea reformelor politice, inclusiv prin edificarea de instituții, acolo unde este cazul, prin asistență tehnică (de exemplu, TAIE), prin schimb de informații și înfrățire, precum și prin investiții-cheie, prin intermediul unor mecanisme adecvate de mobilizare a resurselor financiare ale UE în sectoarele educație, mediu și energie, dezvoltarea cu emisii reduse/reziliența la impactul schimbărilor climatice;
- (g) consolidarea capacității de a asigura accesul universal la serviciile de bază, în special în sectorul sănătății și al educației; sprijinirea accesului populațiilor, în special al tinerilor și al femeilor, la locuri de muncă, printre altele prin sprijinirea îmbunătățirii învățământului general, profesional și superior.

V. Orientul Mijlociu

- (a) soluționarea problemelor legate de democratizare și guvernanta (inclusiv în domeniul fiscal), de statul de drept, drepturile omului și egalitatea de gen, libertățile fundamentale și egalitatea politică, astfel încât să se încurajeze reformele politice, lupta împotriva corupției și transparența proceselor judiciare și să se edifice instituții publice legitime, democratice, eficiente și responsabile și o societate civilă activă, independentă și organizată; consolidarea dialogului social, prin sprijinirea partenerilor sociali;
- (b) sprijinirea societății civile în lupta sa pentru apărarea libertăților fundamentale, a drepturilor omului și a principiilor democratice;
- (c) promovarea creșterii favorabile incluziunii și încurajarea coeziunii și a dezvoltării sociale, în special a creării de locuri de muncă, a incluziunii sociale, a muncii decente și echității și a egalității de gen; consolidarea capacității de a oferi acces universal la serviciile sociale de bază, în special în sectorul sănătății și al educației; abordarea, după caz, a inegalității și a discriminării pe bază de ocupație și ascendență și, în special, a discriminării pe bază de castă;
- (d) sprijinirea dezvoltării culturii civice, în special prin formare, educație și participarea copiilor, a tinerilor și a femeilor;
- (e) promovarea unei reforme și diversificări economice sustenabile, a relațiilor comerciale deschise și echitabile, a dezvoltării unei economii de piață sociale reglementate și durabile, a unor investiții productive și durabile în principalele sectoare (cum ar fi energia, cu accent pe energia din surse regenerabile);
- (f) promovarea bunelor relații de vecinătate, a cooperării, dialogului și integrării regionale, inclusiv cu țările vizate de Instrumentul european de vecinătate și cu statele din Golful Persic vizate de Instrumentul de parteneriat și de alte instrumente ale Uniunii prin susținerea eforturilor de integrare în regiune, de exemplu în domeniul economic, energetic, al apei, transporturilor și refugiaților;
- (g) promovarea gestionării durabile și echitabile a resurselor de apă, precum și protecția acestora;
- (h) completarea resurselor desfășurate în temeiul prezentului regulament prin acțiuni și sprijin coerente prin intermediul altor instrumente și politici ale Uniunii, care se pot axa pe accesul la piața internă a Uniunii, pe mobilitatea lucrătorilor și pe o integrare regională mai amplă;
- (i) în contextul legăturii dintre dezvoltare și securitate, combaterea producției, consumului și traficului de droguri;
- (j) în contextul legăturii dintre dezvoltare și migrație, gestionarea migrației și acordarea de ajutor persoanelor strămutate și refugiaților.

VI. Alte țări

- (a) sprijinirea consolidării unei societăți democratice, a bunei guvernante, a respectării drepturilor omului, a egalității de gen și a statului de drept și contribuția la stabilitate și integrare la nivel regional, precum și la scară continentală; sprijinirea unei societăți civile active, organizate și independente, precum și consolidarea dialogului social prin sprijinirea partenerilor sociali;
 - (b) oferirea de sprijin pentru eforturile de adaptare necesare în urma stabilirii diferitelor zone de liber schimb;
 - (c) susținerea combaterii sărăciei, inegalității și excluziunii, inclusiv prin identificarea de soluții pentru a răspunde nevoilor de bază ale comunităților defavorizate și prin promovarea coeziunii sociale și a politicilor redistributive urmărind reducerea inegalităților;
 - (d) consolidarea capacității de a asigura accesul universal la serviciile de bază, în special în sectorul sănătății și al educației;
 - (e) îmbunătățirea condițiilor de viață și de muncă, cu un accent special asupra promovării Agendei privind munca decentă a OIM;
 - (f) tratarea vulnerabilității economice și contribuirea la transformarea structurală cu accent pe locuri de muncă decente, prin creștere economică durabilă și favorabilă incluziunii și o economie eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, bazată pe surse de energie regenerabile și cu emisii reduse de carbon, prin crearea de parteneriate strânse în jurul relațiilor comerciale echitabile, al investițiilor productive pentru locuri de muncă mai multe și mai bune în cadrul economiei ecologice și favorabile incluziunii, în jurul transferului de cunoștințe și al cooperării în domeniul cercetării, al inovării și al tehnologiilor și promovarea unei dezvoltări durabile și favorabile incluziunii în toate dimensiunile sale, acordându-se o atenție deosebită provocărilor legate de fluxurile migratorii, de locuințe, de securitatea alimentară (inclusiv agricultura durabilă și pescuitul durabil), de schimbările climatice, de sursele durabile de energie, precum și de protecția și sporirea biodiversității și a serviciilor ecosistemice, inclusiv apa și solul;
 - (g) eliminarea violenței sexuale și a violenței pe criterii pe gen și soluționarea problemelor de sănătate, inclusiv HIV/SIDA și impactul acestora asupra societății.
-

ANEXA II

DOMENII DE COOPERARE ÎN CADRUL PROGRAMELOR TEMATICE

A. BUNURI PUBLICE GLOBALE ȘI PROVOCĂRI GLOBALE

Programul „Bunuri publice globale și provocări globale” urmărește consolidarea cooperării, a schimbului de cunoștințe și experiență și a capacităților țărilor partenere, în vederea contribuției la eradicarea sărăciei, la coeziune socială și la o dezvoltare durabilă. Programul se inspiră din următoarele domenii de cooperare, asigurând o sinergie maximă între acestea, pe baza interconexiunii puternice dintre ele.

I. Mediul și schimbările climatice

- (a) contribuirea la dimensiunea externă a politicilor Uniunii privind mediul și schimbările climatice, cu respectarea deplină a principiului coerenței politicilor pentru dezvoltare și a altor principii stabilite în TFUE;
- (b) depunerea de eforturi în amonte în sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare în vederea îndeplinirii ODM-urilor sau a oricărui alt cadru ulterior aprobat de Uniune și de statele sale membre, în ceea ce privește utilizarea durabilă a resurselor naturale și durabilitatea mediului;
- (c) punerea în aplicare a inițiativelor Uniunii și a angajamentelor asupra cărora s-a convenit la nivel internațional și regional și/sau cu caracter transfrontalier, în special în domeniile schimbărilor climatice, prin promovarea unor strategii bazate pe emisii reduse de dioxid de carbon, care vizează rezistența la schimbările climatice, și acordând prioritate unor strategii de promovare a biodiversității, a protecției ecosistemelor și resurselor naturale, a gestionării durabile, inclusiv în ceea ce privește oceanele, terenurile, apa, resursele halieutice și pădurile (de exemplu, prin mecanisme cum este FLEGT), desertificarea, gestionarea integrată a resurselor de apă, gestionarea viabilă a substanțelor chimice și a deșeurilor, eficiența resurselor și economia ecologică;
- (d) o integrare mai bună a obiectivelor legate de schimbările climatice și de mediu, precum și o aplicare pe scară mai largă a acestora, în cadrul cooperării pentru dezvoltare la nivelul Uniunii, prin sprijinirea activității metodologice și de cercetare cu privire la țările în curs de dezvoltare, desfășurate în acestea și de către acestea, inclusiv mecanisme de monitorizare, raportare și verificare, cartografierea, evaluarea și expertizarea ecosistemelor, îmbunătățirea expertizei de mediu și promovarea de acțiuni inovatoare și a coerenței politicilor;
- (e) consolidarea guvernanței în materie de mediu și sprijinirea dezvoltării politicilor internaționale pentru îmbunătățirea coerenței și eficienței guvernanței internaționale a dezvoltării durabile, prin susținerea monitorizării și evaluării de mediu la nivel regional și internațional și prin promovarea în țările în curs de dezvoltare de măsuri eficiente de asigurare a conformității cu acordurile de mediu multilaterale, precum și a aplicării acestora;
- (f) integrarea gestionării riscului de dezastre și a adaptării la schimbările climatice în planurile și investițiile în materie de dezvoltare și promovarea punerii în aplicare a strategiilor care vizează reducerea riscului de dezastre cum ar fi protejarea ecosistemelor și refacerea zonelor umede;
- (g) recunoașterea rolului decisiv al agriculturii și al creșterii animalelor în politicile în materie de schimbări climatice prin promovarea agriculturii practicate de micii proprietari și a exploatațiilor specializate în animale ca strategii autonome de adaptare și atenuare în sud, datorită utilizării durabile de către acestea a resurselor naturale cum ar fi apa și pășunile.

II. Energia durabilă

- (a) promovarea accesului la servicii de energie sigure, accesibile din punctul de vedere al costurilor, ecologice și durabile ca factor motor principal pentru eradicarea sărăciei și creșterea și dezvoltarea favorabile incluziunii, punându-se în special accentul pe utilizarea surselor regenerabile de energie locale și regionale și pe asigurarea accesului persoanelor sărace din regiunile periferice;
- (b) favorizarea unei utilizări pe scară mai largă a tehnologiilor în domeniul energiei din surse regenerabile, în special a abordărilor descentralizate, precum și a eficienței energetice, și promovarea de strategii de dezvoltare durabilă cu emisii reduse;
- (c) promovarea securității energetice pentru țările partenere și comunitățile locale, de exemplu prin diversificarea surselor și căilor de aprovizionare, ținând cont de problemele legate de volatilitatea prețurilor și de posibilitățile de reducere a emisiilor, prin îmbunătățirea piețelor și favorizarea comerțului și a interconexiunilor în domeniul energiei, în special al energiei electrice.

III. Dezvoltarea umană, inclusiv munca decentă, justiția socială și cultura**(a) Sănătate**

- (i) îmbunătățirea sănătății și bunăstării oamenilor din țările în curs de dezvoltare, prin sprijinirea accesului universal și favorabil incluziunii la facilități, bunuri și servicii esențiale de sănătate publică de bună calitate și asigurarea echitabilă a furnizării acestora pe principiul continuității îngrijirilor începând cu prevenirea și terminând cu perioada de după tratament și punând accentul în special pe nevoile persoanelor care aparțin categoriilor defavorizate și vulnerabile;
- (ii) sprijinirea și întocmirea agendei politice privind inițiativele mondiale cu un beneficiu semnificativ direct pentru țările partenere, ținând cont de orientarea spre rezultate, de eficacitatea ajutorului și de efectele asupra sistemelor de sănătate, inclusiv sprijinirea țărilor partenere în vederea unei mai bune implicări în cadrul acestor inițiative;
- (iii) sprijinirea inițiativelor specifice, în special la nivel regional și global, care consolidează sistemele de sănătate și ajută țările să dezvolte și să pună în aplicare politici naționale de sănătate viabile, sustenabile și bazate pe dovezi, în domeniile prioritare precum sănătatea mamei și copilului, inclusiv imunizarea și răspunsul la amenințările globale pentru sănătate (cum sunt HIV/SIDA, tuberculoza și malaria, precum și alte boli neglijate și legate de sărăcie);
- (iv) promovarea punerii în aplicare depline și eficace a Platformei de acțiune de la Beijing și a Programului de acțiune al Conferinței Internaționale privind Populația și Dezvoltarea și a concluziilor conferințelor de revizuire a acestora, precum și, în acest context, promovarea sănătății sexuale și a reproducerii și a drepturilor aferente;
- (v) promovarea, furnizarea și extinderea serviciilor esențiale și a asistenței psihologice acordate victimelor violenței, în special femeilor și copiilor.

(b) Educație, cunoaștere și competențe:

- (i) sprijinirea îndeplinirii obiectivelor stabilite la nivel internațional în domeniul educației prin inițiative și parteneriate la nivel mondial, cu accent special pe promovarea cunoașterii, competențelor și valorilor pentru dezvoltare durabilă și favorabilă incluziunii;
- (ii) promovarea schimbului de experiență, bune practici și de inovare, pe baza unei abordări echilibrate a dezvoltării sistemelor de învățământ;
- (iii) îmbunătățirea accesului egal la educație și a calității acesteia, în special pentru persoanele care aparțin unor categorii vulnerabile, migranți, femei și fete, minorități religioase și membrii acestora, persoane cu handicap, persoane care trăiesc într-un context fragil sau în țările aflate cel mai departe de atingerea Țintelor globale, precum și îmbunătățirea finalizării învățământului de bază și a tranziției către învățământul secundar inferior.

(c) Egalitatea de gen, emanciparea femeilor și protejarea drepturilor femeilor și fetelor

- (i) sprijinirea programelor la nivel local, regional și național de promovare a emancipării economice și sociale, a pozițiilor de conducere și a participării politice egale în rândul femeilor și fetelor;
- (ii) sprijinirea inițiativelor naționale, regionale și globale de promovare a integrării egalității de gen și a emancipării femeilor și fetelor în politici, planuri și bugete, inclusiv în cadrele de dezvoltare internaționale, regionale și naționale și în agenda privind eficacitatea ajutorului; contribuirea la eradicarea practicilor de selectare a sexului bazate pe discriminarea de gen;
- (iii) abordarea violenței sexuale și pe criterii de gen și sprijinirea victimelor acesteia.

(d) Copii și tineri

- (i) combaterea traficului și a tuturor formelor de violență și de abuz îndreptate asupra copiilor, precum și a tuturor formelor de exploatare prin muncă a copiilor, combaterea căsătoriilor între copii și promovarea politicilor care țin seama de vulnerabilitatea și de potențialul specific al copiilor și al tinerilor, precum și de apărarea drepturilor acestora, inclusiv înregistrarea la naștere, și de interesele, de educația, de sănătatea și de mijloacele acestora de subzistență, începând cu participarea și emanciparea acestora;
- (ii) atenționarea și îmbunătățirea capacității țărilor în curs de dezvoltare de a dezvolta politici în beneficiul copiilor și al tinerilor și promovarea rolului copiilor și tinerilor ca actori pentru dezvoltare;
- (iii) sprijinirea dezvoltării unor strategii concrete și a intervențiilor destinate soluționării problemelor și provocărilor specifice care afectează copiii și tinerii, în special în domeniul sănătății, educațional și al ocupării forței de muncă, ținând seama de interesele superioare ale acestora în cadrul tuturor acțiunilor pertinente.

(e) Nediscriminare

- (i) sprijinirea inițiativelor locale, regionale, naționale și mondiale de promovare a nediscriminării pe criterii de gen, identitate de gen, origine rasială sau etnică, castă, religie sau credință, handicap, boală, vârstă și orientare sexuală, prin dezvoltarea de politici, planuri și bugete, precum și prin schimbul de bune practici și de expertiză;
- (ii) asigurarea unui dialog mai larg pe tema nediscriminării și a protecției apărătorilor drepturilor omului.

(f) Ocuparea forței de muncă, competențe, protecție socială și incluziune socială

- (i) sprijinirea unor niveluri ridicate de ocupare productivă și decentă a forței de muncă, în special prin susținerea politicilor și strategiilor viabile de ocupare a forței de muncă, a formării profesionale vizând o capacitate de integrare profesională relevantă pentru necesitățile și perspectivele de pe piața locală a muncii, a condițiilor de muncă, inclusiv în economia informală, promovarea muncii decente pe baza standardelor fundamentale privind munca ale OIM, inclusiv combaterea exploatarei prin muncă a copiilor, și a dialogului social, precum și facilitarea mobilității forței de muncă, respectându-se și promovându-se în același timp drepturile migranților;
- (ii) consolidarea coeziunii sociale, în special prin instituirea și consolidarea de sisteme durabile de protecție socială, inclusiv sisteme de asigurări sociale pentru cei care trăiesc în sărăcie, și prin reforma fiscală, consolidarea capacității sistemelor fiscale și lupta împotriva fraudei și a evaziunii fiscale, ceea ce contribuie la sporirea egalității și la distribuirea bogăției;
- (iii) consolidarea incluziunii sociale și a egalității de gen prin cooperarea în ceea ce privește accesul echitabil la serviciile de bază, locuri de muncă pentru toți, emanciparea și respectarea drepturilor anumitor grupuri, în special ale migranților, copiilor și tinerilor, persoanelor cu handicap, femeilor, populațiilor indigene și persoanelor care aparțin minorităților, pentru a asigura faptul că aceste grupuri pot și vor participa și beneficia de pe urma creării bogăției și a diversității culturale.

(g) Creștere, locuri de muncă și participarea sectorului privat

- (i) promovarea acțiunilor care urmăresc crearea de locuri de muncă mai multe și mai bune, prin dezvoltarea competitivității și a rezilienței microîntreprinderilor și IMM-urilor locale și integrarea acestora în economia locală, regională și mondială, susținerea țărilor în curs de dezvoltare în vederea integrării în sistemele comerciale regionale și multilaterale,
- (ii) dezvoltarea artizanatului local, vector al conservării patrimoniului cultural local,
- (iii) dezvoltarea unui sector privat responsabil din punct de vedere social și ecologic și îmbunătățirea mediului de afaceri,
- (iv) promovarea unor politici economice eficace, care să sprijine dezvoltarea economiei locale și a industriilor locale, în direcția unei economii ecologice și favorabile incluziunii, a eficienței resurselor și a unor procese de consum și de producție durabile.
- (v) promovarea utilizării comunicării electronice ca instrument de susținere a creșterii favorabile celor săraci în toate sectoarele, în vederea eliminării decalajului digital dintre țările în curs de dezvoltare și țările industrializate și în interiorul țărilor în curs de dezvoltare, pentru a asigura un cadru politic și de reglementare adecvat în acest domeniu, precum și promovarea dezvoltării infrastructurii necesare și a utilizării serviciilor și aplicațiilor bazate pe tehnologiile informației și comunicării.
- (vi) promovarea incluziunii financiare prin favorizarea accesului microîntreprinderilor și al IMM-urilor la servicii financiare de tip microcredite și economii, microasigurări și transfer de plăți, precum și a utilizării eficace a acestora.

(h) Cultură

- (i) promovarea dialogului intercultural, a diversității culturale și a respectării demnității tuturor culturilor, fără discriminare;
- (ii) promovarea cooperării internaționale pentru incitarea industriilor culturale să contribuie la creșterea economică în țările în curs de dezvoltare pentru a profita din plin de acest lucru în lupta împotriva sărăciei, în special prin concentrarea pe aspecte precum accesul la piață și drepturile de proprietate intelectuală;
- (iii) promovarea respectării valorilor sociale, culturale și spirituale ale populațiilor autohtone și ale minorităților în vederea consolidării egalității și justiției în societățile multietnice, cu respectarea drepturilor universale ale omului de care beneficiază toți, inclusiv populațiile indigene și persoanele care aparțin minorităților;
- (iv) sprijinirea culturii ca sector economic promițător pentru dezvoltare și creștere.

IV. Securitatea alimentară și nutrițională și agricultura durabilă

Acest domeniu de cooperare consolidează cooperarea, schimbul de cunoștințe și experiență și capacitățile țărilor partenere cu privire la cei patru piloni ai securității alimentare printr-o abordare care ține cont de problematica genului: disponibilitatea alimentelor (producție), accesul (incluzând terenurile, infrastructura pentru transportul de alimente din zonele cu excedent în zonele cu deficit, piețele, constituirea de rezerve naționale de alimente, plasele de siguranță), utilizarea (intervenții nutriționale în moduri care să țină cont de parametri sociali) și stabilitatea, abordând, totodată, comerțul echitabil și acordând prioritate următoarelor cinci dimensiuni: agricultura practică de micii proprietari și creșterea animalelor, procesarea de alimente pentru a crea o valoare adăugată, guvernanța, integrarea regională și mecanismele de asistență pentru populațiile vulnerabile, prin:

- (a) promovarea dezvoltării agriculturii durabile practicate de micii proprietari și a creșterii animalelor printr-un acces sigur la o tehnologie (inclusiv tehnologiile informației și comunicațiilor) bazată pe ecosisteme, cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice, prin recunoașterea, promovarea și consolidarea strategiilor de adaptare locale și autonome cu privire la schimbările climatice și prin servicii de extindere și tehnice, scheme de dezvoltare rurală, măsuri de investiții productive și responsabile, conforme cu orientările internaționale gestionarea durabilă a terenurilor și a resurselor naturale, protecția diversității genetice, într-un mediu economic favorizant; protejarea drepturilor funciare ale populației în diferitele sale forme și a accesului la teren pentru populațiile locale, protecția diversității genetice, într-un mediu economic favorizant;
- (b) sprijinirea unei elaborări de politici și a unei guvernanțe responsabile din punct de vedere social și al mediului, în sectoarele relevante, sprijinirea rolului actorilor publici și non-publici în reglementarea acestora și a utilizării de bunuri publice, a capacității lor organizaționale, a organizațiilor și instituțiilor profesionale;
- (c) consolidarea securității alimentare și nutriționale prin politici adecvate, inclusiv protejarea biodiversității și a serviciilor ecosistemice, politici de adaptare la schimbările climatice, sisteme informaționale, prevenirea și gestionarea crizelor și strategii nutriționale orientate către populațiile vulnerabile care mobilizează resursele necesare pentru a furniza intervenții de bază care ar putea preveni marea majoritate a cazurilor de malnutriție;
- (d) încurajarea de practici sigure și durabile de-a lungul întregului lanț de aprovizionare al alimentelor și hranei pentru animale.

V. Migrație și azil

Acest domeniu de cooperare intenționează să consolideze dialogul politic, cooperarea, schimbul de cunoștințe și de experiență și capacitățile țărilor partenere, organizațiile societății civile și autoritățile locale, pentru a sprijini mobilitatea umană ca element pozitiv al dezvoltării umane. Acest program, constituit pe o abordare a migrației bazată pe toate drepturile omului, fie ele civile, politice sau economice, sociale sau culturale, va aborda provocările generate de fluxurile migratorii, în special de migrația sud-sud, situația migranților vulnerabili, cum sunt minorii neînsoțiți, victimele traficului, solicitanții de azil, femeile migrante și situația copiilor, femeilor și familiilor lăsate în țările de origine prin:

- (a) promovarea guvernanței în domeniul migrației la toate nivelurile, acordând o atenție deosebită consecințelor sociale și economice ale migrației și recunoscând rolului-cheie al organizațiilor societății civile, inclusiv al diasporii, precum și al autorităților locale în abordarea migrației drept componentă esențială a strategiei de dezvoltare;
- (b) asigurarea unei mai bune gestionări a fluxurilor migratorii la toate nivelurile acestora, inclusiv prin consolidarea capacităților guvernelor și ale altor părți interesate relevante din țările partenere în domenii precum: migrația legală și mobilitatea, prevenirea migrației ilegale, contrabanda cu migranți și traficul de ființe umane; facilitarea întoarcerii durabile a migranților ilegali și sprijinirea întoarcerii voluntare și a reintegrării; capacitățile de gestionare integrată a frontierelor; și protecția internațională și azilul.
- (c) maximizarea impactului asupra dezvoltării al mobilității regionale și globale crescute a oamenilor și, în special, al migrației bine gestionate a lucrătorilor, îmbunătățirea integrării migranților în țările de destinație, promovarea și protejarea drepturilor migranților și ale familiilor lor, prin sprijinirea elaborării și punerii în aplicare de politici regionale și naționale viabile în domeniul migrației și azilului, prin integrarea dimensiunii migrației în alte politici regionale și naționale și prin sprijinirea participării organizațiilor migranților și a autorităților locale la elaborarea politicilor și la monitorizarea proceselor de implementare a politicilor;
- (d) îmbunătățirea înțelegerii comune a legăturii dintre migrație și dezvoltare, inclusiv a consecințelor sociale și economice ale politicilor de guvernare, fie acestea în domeniul migrației/azilului sau în alte sectoare;
- (e) consolidarea capacităților de primire și de azil în țările partenere.

Acest domeniu de cooperare va fi gestionat astfel încât să se asigure coerența cu Fondul pentru azil, migrație și integrare și cu Fondul pentru securitate internă, cu deplina respectare a principiului coerenței politicilor pentru dezvoltare.

B. PROGRAMUL ORGANIZAȚII ALE SOCIETĂȚII CIVILE ȘI AUTORITĂȚI LOCALE

În acord cu concluziile Inițiativei privind dialogul structurat a Comisiei și cu susținerea Uniunii față de drepturile omului, democrație și buna guvernare, obiectivul programului este de a consolida organizațiile societății civile și autoritățile locale din țările partenere și, atunci când se prevede astfel în prezentul regulament, din Uniune, din țările candidate și din țările potențial candidate. Programul urmărește promovarea unui mediu permisiv pentru participarea cetățenilor și acțiunea și cooperarea societății civile, a schimbului de informații și experiență și a capacităților organizațiilor societății civile și ale autorităților locale din țările partenere, în sprijinul obiectivelor de dezvoltare stabilite la nivel internațional.

În sensul prezentului regulament, „organizații ale societății civile” sunt actori nestatali, fără scop lucrativ, care își desfășoară activitatea în mod independent și responsabil și care includ: organizațiile neguvernamentale, organizațiile care reprezintă populațiile indigene, organizațiile care reprezintă minoritățile naționale și/sau etnice, organizațiile diasporei, organizațiile migranților din țările partenere, asociațiile profesionale și grupările de cetățeni la nivel local, cooperativele, asociațiile patronale și sindicatele (partenerii sociali), organizațiile care reprezintă interese economice și sociale, organizațiile de luptă împotriva corupției și fraudei și de promovare a bunei guvernări, organizațiile de apărare a drepturilor civile și de luptă împotriva discriminărilor, organizațiile locale (inclusiv rețelele) care operează în domeniul cooperării și integrării regionale descentralizate, organizațiile consumatorilor, organizațiile de femei și de tineret, organizațiile de mediu, de învățământ, culturale, de cercetare și științifice, universitățile, bisericile și asociațiile sau comunitățile religioase, mass-media și orice asociații neguvernamentale și fundații independente, inclusiv fundații politice independente, susceptibile de a-și aduce contribuția la realizarea obiectivelor prezentului regulament.

În sensul prezentului regulament, „autoritățile locale” cuprind o mare diversitate de niveluri și ramuri sub-naționale de guvernământ, respectiv, municipalități, comunități, districte, comitate/județe, provincii, regiuni etc.

Programul contribuie la:

- (a) o societate favorabilă incluziunii și autonomă în țările partenere, prin organizații ale societății civile și autorități locale consolidate și servicii de bază oferite populațiilor nevoiaș;
- (b) un nivel crescut de sensibilizare în Europa cu privire la probleme de dezvoltare și mobilizarea unui sprijin public activ în Uniune, în țările candidate și potențialii candidați, pentru strategiile de reducere a sărăciei și de dezvoltare durabilă în țările partenere;
- (c) o capacitate crescută a societății civile și a rețelilor, platformelor și alianțelor autorităților locale europene și sudice de a asigura un dialog politic pozitiv și continuu în domeniul dezvoltării și de a promova guvernarea democratică.

Activități care ar putea fi sprijinite prin program:

- (a) intervenții în țările partenere care sprijină grupurile vulnerabile și marginalizate prin furnizarea de servicii de bază asigurate prin intermediul organizațiilor societății civile și al autorităților locale;
- (b) acțiuni de dezvoltare a capacităților actorilor vizați, complementar cu sprijinul acordat în cadrul programului național, care urmăresc:
 - (i) crearea unui mediu permisiv pentru participarea cetățenilor și pentru acțiuni ale societății civile, precum și pentru capacitatea organizațiilor societății civile de a participa efectiv la elaborarea politicilor și la monitorizarea proceselor de implementare a politicilor;
 - (ii) facilitarea, în contextul dezvoltării, a unui dialog mai bun și a unei mai bune interacțiuni între organizațiile societății civile, autoritățile locale, stat și alți actori din domeniul dezvoltării;
 - (iii) consolidarea capacității autorităților locale de a participa efectiv la procesul de dezvoltare, prin recunoașterea rolului și a specificității lor;
- (c) sensibilizarea opiniei publice cu privire la problemele de dezvoltare, conferind oamenilor puterile necesare pentru a deveni cetățeni activi și responsabili, și promovarea educației formale și informale pentru dezvoltare în Uniune, în țările candidate și potențialii candidați, pentru ancorarea politicii de dezvoltare în societate, pentru mobilizarea unui sprijin public mai puternic în favoarea acțiunilor împotriva sărăciei și a unor relații mai echitabile între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare, pentru a crește gradul de sensibilizare cu privire la problemele și dificultățile cu care se confruntă țările în curs de dezvoltare și popoarele acestora și pentru promovarea dreptului la un proces de dezvoltare în cazul căruia toate drepturile omului și libertățile fundamentale pot fi realizate pe deplin și a dimensiunii sociale a globalizării;
- (d) coordonarea, dezvoltarea capacităților și consolidarea instituțională a rețelilor de organizații ale societății civile și de autorități locale, în cadrul organizațiilor acestora și între diferite tipuri de părți interesate active în dezbaterile publice pe tema dezvoltării, precum și coordonarea, dezvoltarea capacităților și consolidarea instituțională a rețelilor sudice de organizații ale societății civile și autorități locale și a organizațiilor-umbrelă.

ANEXA III

DOMENII DE COOPERARE ALE PROGRAMULUI PAN-AFRICAN

Programul pan-african sprijină obiectivele și principiile generale ale Parteneriatului strategic între Africa și Uniune. Programul promovează principiul unui parteneriat axat pe oameni și principiul prin care Africa este considerată o singură entitate, precum și coerența dintre nivelul regional și cel continental. Se axează pe activități cu caracter transregional, continental sau mondial, în și cu Africa, și sprijină inițiativele comune UE-Africa pe scena mondială. Programul oferă sprijin mai ales în următoarele domenii de parteneriat:

- (a) pace și securitate;
 - (b) guvernanța democratică și drepturile omului;
 - (c) comerț, integrare regională și infrastructură (inclusiv materii prime);
 - (d) ODM și noile obiective post-2015 în domeniul dezvoltării asupra cărora s-a convenit la nivel internațional;
 - (e) energie;
 - (f) schimbările climatice și mediul;
 - (g) migrație, mobilitate și ocuparea forței de muncă;
 - (h) știință, societatea informațională și spațiu;
 - (i) aspecte transversale.
-

ANEXA IV

ALOCĂRI FINANCIARE ORIENTATIVE PENTRU PERIOADA 2014-2020

(valori monetare în milioane EUR)

Total	19 662
(1) Programe geografice	11 809 ⁽¹⁾
(a) Per zonă geografică	
(i) America Latină	2 500
(ii) Asia de Sud	3 813
(iii) Asia de Nord și de Sud-Est	2 870
(iv) Asia Centrală	1 072
(v) Orientul Mijlociu	545
(vi) Alte țări	251
(b) Per domeniu de cooperare	
(i) Drepturile omului, democrația și buna guvernare	cel puțin 15 %
(ii) Creștere durabilă și favorabilă incluziunii pentru dezvoltarea umană	cel puțin 45 %
(2) Programe tematice	7 008
(a) Bunuri publice globale și provocări globale	5 101
(i) Mediul și schimbările climatice ⁽²⁾	27 %
(ii) Energie durabilă	12 %
(iii) Dezvoltare umană, inclusiv munca decentă, justiție socială și cultură	25 %
din care:	
— Sănătate	cel puțin 40 %
— Educație, cunoaștere și competențe	cel puțin 17,5 %
— Egalitatea de gen, emanciparea femeilor și protejarea drepturilor femeilor și fetelor; copii și tineri, nediscriminare; ocuparea forței de muncă, competențe, protecție socială și incluziune socială, creștere, locuri de muncă și implicarea sectorului privat, cultură	cel puțin 27,5 %
(iv) Securitatea alimentară și nutrițională și agricultura durabilă	29 %
(v) Migrație și azil	7 %
Cel puțin 50 % din fonduri, înainte de utilizarea markerilor pe baza metodologiei OCDE („markeri Rio”), vor servi pentru acțiuni în domeniul schimbărilor climatice și al obiectivelor de mediu.	
(b) Organizațiile societății civile și autoritățile locale	1 907
(3) Programul pan-african	845

⁽¹⁾ Din care 758 milioane EUR fonduri nealocate⁽²⁾ În principiu, fondurile se alocă în mod egal între mediu și schimbări climatice.

Declarația Comisiei Europene privind dialogul strategic cu Parlamentul European ⁽¹⁾

Pe baza articolului 14 din TUE, Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European, anterior programării prevăzute în cadrul Regulamentului (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare în perioada 2014-2020 și după consultarea inițială a beneficiarilor relevanți, după caz. Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu alocările orientative prevăzute pe țară/regiune și, în interiorul fiecărei țări/regiuni, prioritățile, rezultatele posibile și alocările indicative prevăzute pentru programele geografice, precum și alegerea modalităților de asistență (*). Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu prioritățile tematice, rezultatele posibile, alegerea modalităților de asistență (*) și alocările financiare pentru aceste priorități prevăzute în programe tematice. Comisia Europeană va lua în considerare poziția exprimată de Parlamentul European în această privință.

Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European pentru pregătirea evaluării intermediare și înainte de orice revizuire substanțială a documentelor de programare derulate în perioada de valabilitate a prezentului regulament.

La cererea Parlamentului European, Comisia Europeană va explica modul în care observațiile Parlamentului European au fost luate în considerare în documentele de programare și orice alte măsuri luate ca urmare a dialogului strategic.

⁽¹⁾ Comisia Europeană va fi reprezentată la nivel de comisar responsabil

(*) După caz.

Declarație a Parlamentului European, a Consiliului Uniunii Europene și a Comisiei Europene cu privire la articolul 5 alineatul (2) litera (b) punctul (ii) din Regulamentul nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare în perioada 2014-2020

În ceea ce privește aplicarea articolului 5 alineatul (2) litera (b) punctul (ii) din Regulamentul nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare în perioada 2014-2020 la momentul intrării în vigoare a regulamentului menționat, se consideră eligibile pentru cooperare bilaterală următoarele țări partenere, în mod excepțional, inclusiv în vederea eliminării treptate a ajutoarelor pentru dezvoltare sub formă de granturi: Cuba, Columbia, Ecuador, Peru și Africa de Sud.

Declarație a Comisiei Europene cu privire la articolul 5 din Regulamentul nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare în perioada 2014-2020

Comisia Europeană va solicita opinia Parlamentului European înainte de a opera modificări în legătură cu articolul 5 alineatul (2) litera (b) punctul (ii) din Regulamentul nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare în perioada 2014-2020.

Declarație a Comisiei Europene privind alocarea pentru servicii de bază

Regulamentul nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare în perioada 2014-2020 ar trebui să permită Uniunii să avanseze în direcția îndeplinirii angajamentului său comun de a oferi un sprijin continuu pentru dezvoltarea umană, în vederea îmbunătățirii vieții oamenilor, în conformitate cu obiectivele de dezvoltare ale mileniului. O cotă de cel puțin 20 % din asistența alocată în cadrul respectivului regulament va fi destinată serviciilor sociale de bază, cu un accent pe sănătate și educație, precum și pe învățământul secundar, recunoscându-se faptul că un anumit nivel de flexibilitate trebuie să constituie regula, de exemplu în cazurile în care asistența acordată are un caracter excepțional. Informațiile privind respectarea acestei declarații vor fi incluse în raportul anual menționat la articolul 13 din Regulamentul nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii de finanțare a acțiunii externe.

Declarația Parlamentului European privind suspendarea asistenței acordate prin instrumentele financiare

Parlamentul European subliniază că Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare în perioada 2014-2020, Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate, Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe și Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui Instrument de asistență pentru preaderare (IPA II) nu conțin mențiuni explicite privind posibilitatea de a suspenda asistența în cazul în care una dintre țările beneficiare nu respectă principiile de bază enunțate în respectivul instrument și, în special, principiul democrației, al statului de drept și respectarea drepturilor omului.

Parlamentul European consideră că orice suspendare a asistenței acordate în temeiul acestor instrumente ar modifica sistemul financiar global convenit în conformitate cu procedura legislativă ordinară. În calitate de colegiutor și parte a autorității bugetare, Parlamentul European are, prin urmare, dreptul de a-și exercita pe deplin prerogativele sale în această privință, dacă se adoptă o astfel de decizie.
